

URADNI LIST

LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Leto XV

V LJUBLJANI, dne 6. novembra 1958

Številka 37

VSEBINA:

187. Odlok o doiločitvi količin vina in žganja, ki jih smejo proizvajalci porabiti v gospodinjstvu v proizvodjalni dobi 1958/59 brez plačila prometnega davka.
188. Odločba o razrešitvi in imenovanju predsednika in članov upravnega odbora sklada Borisa Kidriča.
189. Odločba o razrešitvi in imenovanju predsednika in članov upravnega odbora Prešernovega sklada.
- Odloki ljudskih odborov:
69. Družbeni plan gospodarskega razvoja okraja Celje za razdobje od 1957. leta do 1961. leta.

187.

Na podlagi pripombe 3 k tarifni št. 97 dela A tarife prometnega davka (Uradni list FLR), št. 16-152/56) izdaja Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije

O D L O K

o določitvi količin vina in žganja, ki jih smejo proizvajalci porabiti v gospodinjstvu v proizvodjalni dobi 1958/59 brez plačila prometnega davka

1

Proizvajalci vina smejo na območju Ljudske republike Slovenije porabiti v gospodinjstvu brez plačila prometnega davka po 100 (en sto) litrov vina na vsakega nad 15 let starega člana gospodinjstva.

Ta količina vina se prizna proizvajalcu vina za proizvodjalno dobo 1958/59. Za proizvodjalno dobo se šteje čas od popisa pridelanih količin vina, ki bo izvršen v posameznih vinorodnih okoliših v letu 1958, pa do popisa pridelka vina v teh okoliših v letu 1959.

2

Proizvajalci žganja smejo porabiti v gospodinjstvu brez plačila prometnega davka 5 (pet) hektolitriških stopenj žganja na vsakega nad 18 let starega člana gospodinjstva.

Ta količina žganja velja za proizvodjalno dobo od 1. februarja 1958 do 31. januarja 1959.

3

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

št. 01-2419/2-58

Ljubljana, dne 20. oktobra 1958.

Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije

Sekretar:
Peter Zorko l. r.

Predsednik:
Boris Kraigher l. r.

188.

Na podlagi 5. člena zakona o Kidričevem skladu (Uradni list LRS, št. 22-76/53 in 7-20/56) je Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije

o d l o č i l :

I. Dosedanji upravni odbor sklada Borisa Kidriča se razreši dolžnosti.

II. V novi upravni odbor sklada Borisa Kidriča se imenujejo:

za predsednika:

Viktor A v b e l j, podpredsednik Izvršnega sveta;

za člane:

Branko Babič, član Tajništva Rep. sveta Zveze sindikatov Slovenije,

Tone Bole, član Izvršnega sveta,

dr. Bogdan Brecelj, univ. prof.,

dr. Jože Goričar, univ. prof.,

dr. ing. Anton Kuhelj, univ. prof.,

Janko Rudolf, član Izvršnega sveta,

ing. Viktor Turnšek, direktor Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij LRS,

Janez Vipotnik, sekretar OK ZKS Ljubljana.

Št. 01-930/2-58

Ljubljana, dne 20. oktobra 1958.

Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije

Sekretar:
Peter Zorko l. r.

Predsednik:
Boris Kraigher l. r.

189.

Na podlagi 4. člena zakona o Prešernovem skladu (Uradni list LRS, št. 7-19/56) je Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije

o d l o č i l :

I. Dosedanji upravni odbor Prešernovega sklada se razreši dolžnosti.

II. V novi upravni odbor Prešernovega sklada se imenujejo:

za predsednika:

Tone Fajfar: član Izvršnega sveta;

za člane:

dr. Karel Dobida, direktor Narodne galerije v Ljubljani,

dr. Jože Goričar, univ. prof.,

Boris Kocijančič, član Izvršnega sveta,

Vladko Majhen, član Izvršnega sveta,

Lev Modic, direktor Casopisno založniškega podjetja »Ljudska pravica«,

Ivan Potrč, književnik,

Jože Šegedin, sodnik Vrhovnega sodišča,

dr. Dolfe Vogelnek, univ. prof.

Št. 01-881/1-58

Ljubljana, dne 20. oktobra 1958.

**Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije**

Sekretar:
Peter Zorko l. r.

Predsednik:
Boris Kraigher l. r.

Odloki ljudskih odborov

69.

Po 16. členu zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52) 7. in 9. členu statuta okraja Celje (Ur. vestnik okraja Celje, št. 5-100/57) v zvezi s 4. členom zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. list FLRJ, št. 22-644/57) je okrajni ljudski odbor Celje na seji okrajnega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 8. julija 1958 sprejel

**DRUŽBENI PLAN GOSPODARSKEGA RAZVOJA
OKRAJA CELJE**

za razdobje od 1957. do 1961. leta

Prvi del

1. poglavje

**Osnovni cilji in smernice gospodarskega
podjetja**

Bodoči gospodarski in družbeni razvoj temelji na doseženih uspehih in razvoju proizvajalnih sil in socialističnih proizvajalnih odnosih v preteklem obdobju.

Hitri razvoj določenih panog je povzročil neke neskladnosti, vendar se je ob koncu tega obdobja že začela izvajati taka ekonomska politika, ki je omogočila postopno reševanje neskladnosti v dosedanjem gospodarskem razvoju. Zvezni in republiški perspektivni plan zahtevata in omogočata, da se te neskladnosti kompleksno rešujejo in da se omogoči nadaljnji uspešni razvoj. Zato se za dobo od leta 1957 do leta 1961 za okraj Celje postavijo tile gospodarski in politični cilji in naloge:

1. Skupna družbena proizvodnja in narodni dohodek se bosta povečala za okoli 9% letno. Povečanje temelji na povečanju proizvodnje v vseh gospodarskih panogah.

2. Industrijska proizvodnja bo do leta 1961 za 48% višja kot leta 1956, letno se bo poviševala po-

vprečno za 8%. To bo mogoče doseči z boljšim izkoriščanjem kapacitet, z rekonstrukcijami že zastarelih in dotrajanih obratov, z razširitvami dosedanjih obratov kakor tudi z gradnjami. V zvezi s tem bo treba povečati izkoriščanje premogovnih ležišč in razširiti termoenergetske kapacitete. Industrijsko proizvodnjo je nujno treba usmeriti v izdelavo visokovrednih končnih izdelkov, tako za domače potrebe kakor tudi za izvoz. Da to dosežemo, je treba delati za čim racionalnejše surovinske baze našega področja. Pri tem so mišljeni predvsem gozdni sortimenti in rudnine. Zaradi velike potrebe po gradbenem materialu se bo povečala proizvodnja opekarn.

3. Kmetijska proizvodnja se bo v tem obdobju povečala za 67,8% ali povprečno za 10,9% letno. Taka proizvodnja bo omogočila boljšo preskrbo prebivalstva v mestih in industrijskih centrih, omogočila bo tudi dobavo surovin za predelovalno industrijo, predvsem pa bo znatno povečala izvoz kmetijskih presežkov, zlasti hmelja. Tako visoko kmetijsko proizvodnjo bomo dosegli z znatnimi investicijskimi vlaganji, s še hitrejšim razvojem socialističnih kmetijskih posestev in zadrug, z uvajanjem modernih agrotehničnih ukrepov, z razširitvijo kooperacije in s poglobljanjem socialističnih odnosov na vasi.

4. Na dvig življenske ravni prebivalstva pa bo vplival tudi skladni razvoj vseh drugih gospodarskih panog, ki bodo v tem perspektivnem obdobju razpolagale z večjimi investicijskimi sredstvi. Razvoju trgovine, gostinstva, obrti, deloma gradbeništva in prometa bo treba posvetiti vso pozornost posebno v mestih in industrijskih krajih, da se bodo njihove storitve povečale in izboljšale.

5. Produktivnost, računana v povečanju narodnega dohodka na enega zaposlenega oziroma na enega aktivnega prebivalca v gospodarstvu, bo letno za 7,5% višja.

6. Da bi se omogočilo reševanje stanovanjskih komunalnih problemov in problemov v zdravstvenih in socialnih službah, je treba usmerjati znatna sredstva za te namene predvsem v mestih in industrijskih središčih. Poleg sredstev iz skladov je treba za te namene vložiti tudi sredstva proračunov.

Gospodarske organizacije pa morajo prispevati v znatni meri k uresničenju tega cilja z direktnim vlaganjem in dotacijami.

7. Struktura gospodarskih investicij se bo spremenila tako, da se bodo povečala vlaganja zlasti za razvoj kmetijstva, trgovine, obrti in gostinstva.

Glede na splošna načela investicijske politike se morajo pri razdeljevanju lokalnih investicijskih sredstev upoštevati načela maksimalne rentabilnosti. Da bo mogoče smotrneje uporabljati razpoložljiva sredstva skladov podjetij in amortizacije, morajo gospodarske organizacije sestaviti lastne perspektivne programe.

8. Glede na osnovno nalogo zveznega perspektivnega plana, da izravnamo plačilno bilanco, je treba nadalje povečati izvoz. Obenem je treba v čimvečji meri uporabljati domači material, predvsem reprodukcijski, ter tako zmanjšati njegov uvoz.

Ukreniti je treba vse, da se inozemski turizem na našem področju čimbolj razširimo. Izvozna aktivnost se bo povečala pri izvozu industrijskega blaga, predvsem pa se bo povečal izvoz kmetijskih pridelkov, zlasti hmelja.

9. Osebná poraba se bo v tem petletnem obdobju povečala za okoli 6—7%.

Drugi del

2. poglavje

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

1. V obdobju 1957—1961 se računa na takole povečanje družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka:

- cene iz leta 1956
- v milijonih din

Gospodarske panoge	1956	1961	Indeks 61/56	Povprečno letno povečanje
družbeni bruto proizvod	59.429	91.595	154	9,0 %
narodni dohodek	25.938	40.547	156	9,3 %

Predvideno povečanje proizvodnje, računane v bruto proizvodu in narodnem dohodku, bo mogoče doseči z racionalnejšim izkoriščanjem proizvodnih zmogljivosti, z večjo storilnostjo, s stimulativnejšim nagrajevanjem in pravičnim načinom premiranja ter s splošnim dvigom življenjskega standarda. Prav tako pa bo na doseganje planiranega družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka vplivala struktura investicijskih vlaganj v posamezne gospodarske kategorije tudi negospodarske panoge.

2. Povečanje družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka temelji na pričakovanem gibanju materialne proizvodnje in storitev v posameznih gospodarskih panogah. Računamo s temle gibanjem proizvodnje in storitev po posameznih gospodarskih panogah, izraženim v družbenem bruto proizvodu in narodnem dohodku:

a) družbeni bruto proizvod (v milijonih din):

Gospodarske panoge	1956	1961	Indeks
Industrija	41.516	61.055	147,0
Kmetijstvo in kmet. zadruga	8.691	14.644	167,8
Gozdarstvo	661	271	109,0
Gradbeništvo	1.425	2.775	195,0
Promet	674	900	133,0
Trgovina	1.477	2.300	155,0
Gostinstvo in turizem	849	1.612	189,0
Obrt	5.621	5.756	160,0
Komunalna delavnost	517	1.854	355,0
Skupaj	59.429	91.595	154,0

b) narodni dohodek (v milijonih din):

Gospodarske panoge	1956	1961	Indeks
Industrija	17.866	26.526	148
Kmetijstvo in kmet. zadruga	4.520	7.935	175
Gozdarstvo	415	452	108
Gradbeništvo	432	1.000	231
Promet	250	302	151
Trgovina	971	1.513	155
Gostinstvo in turizem	231	452	195
Obrt	1.144	1.966	172
Komunalna delavnost	129	401	311
Skupaj	25.938	40.547	156

Glede na povečanje celotne gospodarske aktivnosti v okraju računamo s povečanjem bruto proizvoda na prebivalca od 306.980 dinarjev v letu 1956 na 448.980 din v letu 1961 ali za 46 %, narodni dohodek pa v istem razdobju od 133.980 din na 198.370 din ali za 48 %.

3. Pri strukturi kmetijske proizvodnje v letu 1956 do 1961 po sektorjih lastništva računamo (v milijonih din):

	1956	1961	Indeks povečanja	Struktura 1956—1961
Dohodek v kmet, skupaj	4.520	7.935	175	100,0
od tega:				
socialistični sektor	439	990	225	9,7
kmetijska posestva	166	409	246	5,7
kmetijske zadruga	273	581	212	6,0
zasebni sektor	4.081	6.945	170	90,3

Socialistični sektor bo dosegel hitrejši razvoj v proizvodnji, ker bodo ustvarjeni boljši pogoji, do-

seženi pri kmetijskih gospodarstvih z arondacijo zemljišč, s specializacijo proizvodnje, pri kmetijskih **zadrugah** pa s sodelovanjem z zasebnimi pridelovalci. V socialistični sektor bo vloženi več sredstev kot v preteklih letih (povečanje mehanizacije, nakup zemljišč, živine, večja poraba umetnih gnojil, povečanje nasadov, predvsem hmeljskih), kar bo znatno vplivalo na povečanje dohodka pri kmetijskih gospodarstvih.

4. V zvezi s povečanjem proizvodnje in storitev se bo spremenila udeležba posameznih gospodarskih panog v celotnem družbenem bruto proizvodu.

	1956	1961
Gospodarstvo skupaj	100,0	100,0
Industrija	69,8	66,6
Kmetijstvo in kmet. zadruge	14,6	16,0
Gozdarstvo	1,1	0,8
Gradbeništvo	2,4	3,0
Promet	1,2	1,0
Trgovina	2,5	2,7
Gostinstvo in turizem	1,5	1,8
Obrt	6,0	6,3
Komunalna delavnost	0,9	1,8

Struktura družbenega bruto proizvoda se bo do leta 1961 spremenila v korist kmetijstva. Odprava nesorazmerij v gospodarstvu iz preteklega obdobja bo tako eden glavnih ciljev perspektivnega razvoja. Udeležba drugih gospodarskih panog v strukturi družbenega bruto proizvoda se bo le nekoliko spremenila.

3. poglavje

Investicije

V razdobju od leta 1957-1961 bomo investirali predvsem v take gospodarske panoge, ki bodo omogočile v čim krajšem roku čimvečji gospodarski učinek in pripomogle k višjemu življenjskemu standardu. Da bi odstranili pomanjkljivosti, ki so bile značilne v investicijski politiki preteklega obdobja, bodo investicijska sredstva usmerjena predvsem v zaostale gospodarske panoge, to je zlasti v kmetijstvo, obrt ter negospodarske investicije. Prav tako se računa, da bo v bodočem obdobju mogoče v širšem obsegu kot do sedaj uporabiti znatna razpoložljiva sredstva za nadomestitev izrabljene in zastarele opreme naše industrije ter tako modernizirati obrate.

Gléde na osnovne cilje se bodo povprečne letne investicije za posamezna razdobja gibale takole:

	Razdobje 1955/56 1957/61 povprečno na 1 leto		Indeks povečanja	Razdobje 1957/61 brez vzdrž. pov. na 1 leto
	1955/56	1957/61		
Bruto investicije	7.369,7	10.358,85	140	9.968,07
Gospodarske invest.	6.198,1	7.238,35	117	6.913,99
Negospodarske invest.	1.171,6	3.100,48	266	3.054,08

Negospodarske investicije se bodo v primerjavi s povprečnimi letnimi investicijami za razdobje 1955 do 1956 povečale v razdobju 1957 do 1961 za 166 %, gospodarske investicije pa za 17 %.

Struktura skupnih bruto investicij se bo zaradi različnega povečanja gospodarskih in negospodarskih investicij gibala takole:

	Struktura v % 1955-1956- -1957-1961 z vzdrževanjem		1957/61 brez vzdržev.
Bruto investicije	100	100	100
Gospodarske investicije	84	70	69
Negospodarske investicije	16	30	31

Po posameznih gospodarskih panogah se bodo v razdobju 1957-1961 gibale povprečno letne bruto investicije takole:

	(v milijonih din)			
	Povprečno na 1 leto 1955 1957 1956 1961 z vzdržev.		Indeks poveč.	Povprečno na 1 l. 1957/61 brez vzdržev.
Industrija in rudarstvo	5.051,8	3.868,0	76,5	3.653,4
Kmetijstvo	280,5	2.280,0	820,0	2.257,0
Gozdarstvo	206,9	137,2	67,0	116,0
Gradbeništvo	52,9	75,4	143,0	69,0
Promet	94,6	170,0	180,0	150,2
Trgovina in gostinstvo	441,1	525,5	119,0	494,9
Obrt	90,3	182,2	200,0	173,4
Skupaj	6.198,1	7.238,3	117,0	6.913,9

Struktura investicij, računana za povprečne letne investicije, je za posamezna razdobja takale:

Panoga	Razdobje 1955/56 1957/61 z vzdrževanjem		Povprečno na 1 leto 1957/1961 brez vzdrž.
Industrija in rudarstvo	81,3	53,5	52,8
Kmetijstvo	4,5	31,5	32,6
Gozdarstvo	3,3	1,9	1,7
Gradbeništvo	0,8	1,0	1,0
Promet	1,5	2,7	2,2
Trgovina in gostinstvo	7,1	7,5	7,2
Obrt	1,5	2,5	2,5
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Sredstva za gospodarske investicije se bodo črpala v večjem delu iz virov izven okraja, sredstva za negospodarske investicije pa bodo v glavnem zagotovljena iz lokalnih virov. Iz posameznih virov bo treba angažirati tele zneske:

Skupaj gospodarske investicije	Struktura	
(brez vzdrževanja, v milij. din)	34.569,95	100,0
— iz sredstev gospodarskih organ.	14.698,10	42,5
— iz lokalnih sredstev	2.616,75	7,5
— iz sredstev izven OLO	17.255,10	50,0

Računa se, da bo industrija od navedenih skupnih investicij vložila 18.267 milijonov din, in to za rekonstrukcijo in razširitev objektov 8.117 milijonov din. Največja sredstva za rekonstrukcije in razširitve so namenjena temle panogam: za rudarstvo 1.692 milijonov din, za usnjarsko industrijo 1.179 milijonov din, za kovinsko industrijo 829 milijonov din, za črno metalurgijo 850 milijonov din in za tekstilno industrijo 783 milijonov dinarjev.

Za rekonstrukcije in razširitve se bodo potrebe krile iz lastnih sredstev podjetij ter iz lokalnih virov v višini 4.742 milijonov. Iz kreditov pa bo kritih 3.171 milijonov din.

Za nove gradnje se računa, da bo uporabljenih 8.856 milijonov din. Od tega zneska bo porabljenih za gradnjo druge faze termoelektrarne Šoštanj 5.656 milijonov din.

Za dovršitev objektov bo industrija porabila 1.294 milijonov din.

Kmetijske investicije pa bodo v tem obdobju znašale 11.285 milijonov din. Iz lastnih sredstev bo kmetijstvo krilo 58,5 % skupnih investicij, iz lokalnih sredstev 8,2 %, za druga sredstva pa je kmetijstvo vezano na sredstva izven okraja.

Druge gospodarske panoge so v investicijah udeležene v skupnem znesku 5.202 milijona din.

Za negospodarske investicije se bodo po posameznih panogah družbenega standarda vlagala tale sredstva:

(v milijonih din)

	Znesek	Struktura
Samofinanciranje	300	2,0
Sredstva podjetij	3.040	19,9
Stanovanjski kreditni sklad	4.000	26,2
Sredstva investitorjev	874	5,7
Sredstva izven okraja	2.935	19,2
Proračun OLO in ObLO	1.775	11,6
Komunalni prispevek	726	4,7
Lokalni skladi	680	4,5
Sklad za kadre	582	3,8
Drugi viri	358,4	2,4
Skupaj	15.270,4	100,0

Računa se, da bo vloženi za zidavo stanovanj 9.159 milijonov din. Sredstva za te investicije izvirajo iz stanovanjskega sklada v višini 4.000 milijonov din, 2.935 milijonov din pa znašajo sredstva, določena za izgraditev novega Velenja. Za te investicije bodo najeti krediti izven okraja. Ostanek v znesku 2.224 milijonov din izvira iz sredstev gospodarskih organizacij in sredstev investitorjev.

Za elektrifikacijo se bo porabilo 1.345 milijonov din. Ta sredstva so zagotovljena deloma iz amortizacije, iz udeležbe investitorjev in iz samofinanciranja.

Solstvo bo imelo na razpolago 1.122 milijonov din. Te investicije bomo financirali v glavnem iz lokalnih investicijskih skladov, iz sklada za kadre, iz okrajnega proračuna in proračunov občinskih ljudskih odborov.

Za izgradnjo komunalnih naprav se po porabilo 1.176 milijonov din, od tega odpade v breme proračunov 250 milijonov din, na komunalni prispevek 726 milijonov din, na samofinanciranje pa 200 milijonov din.

Računa se, da bo zdravstvo porabilo za investicije 652,4 milijonov din.

Druge negospodarske investicije se nanašajo na investicije v sodstvu, v objektih kulturno-prosvetne delavnosti in telesne vzgoje.

Namen vlaganj

V industriji se bodo v bodočem obdobju vlagala sredstva v zamenjavo in dopolnitev osnovnih sredstev ter v rekonstrukcije in razširitve obratov. Rekonstrukcije in razširitve bodo predvsem tam, kjer zaradi zastarelosti in ozkih grl kapacitete niso bile polno izrabljene, obstajajo pa možnosti za rentabilno povečanje proizvodnje, za potrebe notranjega trga in izvoza. Znatna sredstva bodo v industriji vložena za povečanje proizvodnje energetskih virov.

Od celotnih investicijskih sredstev se bo uporabilo največ za gradnje, kjer imajo največji delež hmeljske sušilnice. To je opravičljivo, saj ima hmeljarstvo za naš okraj velik gospodarski pomen in vse pogoje za dober nadaljnji razvoj.

Hmelj je naš najvažnejši izvozni pridelek ter važen vir deviz za celotno FLRJ. Precejšnji zneski so dalje določeni za graditev skladišč za hmeljske pridelke, umetna gnojila, varovalna sredstva in stroje, kar je sedaj ob reorganizaciji kmetijskih zemljišč nujno.

Večji zneski so določeni za razširitev mehanizacije kot največjega sredstva za dosegajo zaželene proizvodnje. Pri investicijah za nasade je določen znaten znesek za obnovo zemljišč.

Tudi za nabavo plemenske živine so določeni primerni zneski. V znatni meri bodo na rast kmetijske proizvodnje vplivale investicije za regulacije in melioracije.

Od celotnih investicij v gozdarstvu odpade okoli 77 % na graditev gozdnih cest, ki se bo pospeševala zlasti v zaprtih oziroma nezadostno zaprtih gozdnih področjih, v katerih računamo v bodočem razdobju z glavnimi sečnjami.

Za gozdarske stavbe se računa 16 % sredstev gozdnega investicijskega sklada, 7 % pa bo odpadlo na opremo in izdelavo investicijskih elaboratov.

Za investicije v prometu se bo porabilo 751 milijonov din za boljše vzdrževanje in nadomestitev prometnih sredstev.

Večja sredstva kot v preteklem obdobju bodo vložena v druge gospodarske panoge, in to predvsem v trgovino, za graditev skladišč za kmetijske pridelke in druga živila, za modernizacijo opreme in povečanje trgoveškega omrežja.

V gostinstvu se bodo sredstva vlagala predvsem za ureditev gostinskih lokalov ter razširitev obratov, ki so namenjeni družbeni prehrani.

Obrt bo svojo kapaciteto povečala z razširitvijo svoje mreže in nabavo ter rekonstrukcijo opreme.

Vsa vlaganja imajo namen, odpraviti neskladnosti, ki so se pojavile v preteklem obdobju pri preskrbi prebivalstva, največ sredstev za te namene bo porabljenih v mestih in industrijskih središčih.

Osnovna načela pri usmerjanju in uporabi investicijskih vlaganj

1. Znatna sredstva, ki jih v bodočem razdobju nameravamo vložiti, struktura in hitro obračanje sredstev zahtevajo, da bo rentabilnost investicijskih vlaganj v bodočem razdobju večja kot doslej. V ta namen je treba investicije proučiti glede na surovinsko bazo, tržišče, strokovni kader in vse drugo, kar je treba upoštevati posebno pri revizijah investicijskih programov.

Da bi se vsestransko upoštevalo maksimalno varčevanje tako pri gospodarskih kot negospodarskih investicijah in da bi bilo mogoče izdelovati na našem področju proučene investicijske programe, je treba okrepiti projektantske organizacije.

Investicijski programi morajo biti v skladu s splošnimi smernicami gospodarskega razvoja.

2. Upoštevač osnovne smernice tega perspektivnega plana in nakazano strukturo investicijskih vlaganj, je treba usmerjati investicijsko porabo tako, da bo uporabljen za negospodarske investicije večji del razpoložljivih sredstev kot doslej, pri temu je treba upoštevati potrebe mest in industrijskih krajev.

3. Iz okrajnega investicijskega sklada se bodo dodeljevala industriji manjša dopolnilna sredstva za udeležbo na natečajih.

Druga sredstva pa bodo namenjena za razvoj trgovine, gostinstva, turizma in obrti. Okrajna sredstva za negospodarske investicije iz investicijskega sklada in proračuna bodo usmerjena predvsem v zdravstvene objekte, ki imajo pomen za ves okraj, za sodstvo in šolstvo, občine pa bodo usmerjale sredstva za negospodarske investicije v komunalno delavnost in deloma v šolstvo.

4. poglavje

Produktivnost in zaposlenost

V obdobju 1957—1961 se računa s povečanjem produktivnosti povprečno za 7,5 % letno.

Tako produktivnost bo mogoče doseči mimo investicijskega vlaganja in splošne skrbi za dvig življenjskega standarda zaposlenih še s temile ukrepi:

- Z intenzivnejšo izrabo razpoložljivega delovnega časa,
- z izboljšanjem tehnološkega postopka, to je z racionalizacijo dela,
- z izvršitvijo rekonstrukcij, ki so najnujnejše zaradi ozkih grl v proizvodnji in zaradi izrabljenih naprav,
- s poenostavitvijo proizvodnega načina in z uvedbo standardnih proizvodov, ki omogočajo serijsko izdelavo (kovinska in lesna industrija),
- z uvedbo ali z izboljšanjem planiranja pri delu,

- z izboljšanjem delovnih metod in ureditvijo delovnih mest,
- z ureditvijo in s skrajšanjem notranjega transporta v proizvodnji,
- z uvajanjem novih delovnih metod, ki poenostavljajo in olajšujejo delo po znanstvenih načelih sistematičnega proučevanja,
- z izboljšanjem delovne kontrole na slehernem delovnem mestu,
- z uvedbo medfaznega obračuna proizvodnje in z uvedbo planskih kalkulacij po stroškovnih mestih ter tako, da bo nižje vodilno osebje obvezno spremljalo izvajanje del oziroma proizvodnjo tudi po naravnih in finančnih indeksih stroškovnega mesta,
- z večjo skrbjo za delovna razmerja v gospodarski organizaciji,
- z rednim oskrbovanjem s surovinami in materialom,
- s povečanjem delovnega učinka vsega tako imenovanega neproduktivnega osebja,
- z uvedbo ukrepov za zmanjšanje števila nesreč pri delu in z odstranitvijo škodljivih vplivov na zdravje,
- z uvedbo smotrne sistematične in dosledne personalne politike,
- z uvajanjem modernih metod za strokovno in splošno izobraževanje odraslih, z določitvijo pogojev in možnosti za napredovanje v okviru gospodarske organizacije,
- z ugotovitvijo razmerij med delovnimi mesti kot pripomočkom za določitev pravih razmerij med tarifnimi postavkami za posamezna delovna mesta oziroma dela (ocenitev delovnih mest),
- z določitvijo delovnih učinkov na podlagi znanstvenih metod (norme, premijske osnove),
- s tako tarifno politiko, ki veže povečanje osebnih dohodkov neposredno na storitve ali učinke posameznikov.

Število aktivnega prebivalstva se bo povečalo za 8,5 %, to je za 7.286 oseb.

Glede na to, da je naravni prirastek delovne sile (prebivalcev od 15. leta starosti dalje) v kmetijstvu močnejši kot pa v nekmetijskih panogah in ker je spričo povprečne mehanizacije v kmetijstvu kljub visoko planirani kmetijski proizvodnji potreba po delovni sili v kmetijstvu le minimalna, imamo v mislih zaposlovanje delovne sile s kmetijskih področij.

V zasebnem sektorju gospodarstva ne računamo s povečanjem zaposlenosti.

Glede na povečanje storilnosti se računa, da bo povečanje bruto proizvoda in narodnega dohodka na enega zaposlenega oziroma aktivnega prebivalca v letih 1957—1961 v celotnem gospodarstvu takole:

	(v dinarjih)		Indeks 1961/56	Povprečno letno povečanje
	1956	1961		
Družbeni bruto proizvod na enega zaposlenega oz. aktivnega delavca	699.272	992.652	141,9	7,5
Narodni dohodek na enega zaposlenega oz. aktivnega prebivalca	305.199	459.424	143,9	7,5

5. poglavje

Osebna poraba in družbeni standard

a) Osebna poraba

V skladu s cilji in nalogami, ki so nakazane v resoluciji Zvezne ljudske skupščine o perspektivnem razvoju osebne in splošne porabe, se bo v bodočem razdobju zagotovilo hitrejše večanje osebne porabe in izboljšanje življenjskih razmer delovnih ljudi tudi v celjskem okraju.

1. Po pričakovanem razvoju gospodarstva in po povečanju produktivnosti v obdobju 1957—1961 znaša povečanje osebne porabe za 6—7 % povprečno na leto. Investicijska vlaganja za družbeni standard se bodo povečala predvsem za zidavo stanovanj, komunalne naprave, šolstvo, zdravstvo, telesno vzgojo in za socialno skrbstvo.

V bodočem obdobju računamo s temle povečanjem osebne porabe:

(v 000 din)

	1956	1961	Indeks
skladi osebne porabe	10,500.000	14,965.000	142,5

Povečanje osebne porabe in osebnih dohodkov prebivalcev temelji na povečanju materialne proizvodnje, števila zaposlenih in na produktivnosti.

2. V razdobju 1957—1961 računamo na povečanje zaposlenih v družbenem gospodarstvu in v negospodarskih panogah povprečno za 1.500 oseb letno.

Glede na povečanje plač in delovne sile se bo zvišal plačilni sklad v družbenem sektorju:

(v 000 din)

	Gospodarstvo	Indeks	Negosp. panoga	Indeks	Skupaj	Indeks
leto 1956	4,080.000	100	676.000	100	4,756.000	100
leto 1961	6,752.400	165,5	1,047.800	155	7,800.200	165

Nova delitev celotnega dohodka in večja produktivnost zagotavljata naraščanje porabe in dohodkov delavcev.

Prav tako se bodo povečali dohodki kmetijskega prebivalstva, kar pa mora biti vse v skladu z uspehi proizvodnje, zlasti pa z uspehi pri prodaji kmetijskih pridelkov. Zagotoviti je treba tudi hitrejše naraščanje dohodkov kvalificiranega osebja, zlasti kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev.

3. V okviru pričakovanega razvoja osebne porabe in izboljšanja življenjskih razmer delovnih ljudi bodo morali občinski ljudski odbori in organ družbenega samoupravljanja voditi konkretno politiko o uporabi razpoložljivih sredstev za osebno porabo in za družbeni standard. Posebno skrb pa bodo morali posvetiti tistim gospodarskim panogam, ki neposredno vplivajo na izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva, kot razvoju trgovine, obrti in raznim sto-

ritvenim panogam, posebno v mestu Celju in v industrijskih središčih celjskega okraja.

Stanovanjske skupnosti in hišni sveti v industrijskih središčih in samem mestu Celju si bodo morali prizadevati, da izboljšajo življenjski standard prebivalstva. V ta namen bodo morali ustanovljati razne servise, s katerimi se racionalno opravljajo tista dela, ki jih sedaj opravlja vsako gospodinjstvo zase.

b) Družbeni standard

Družbeni standard se bo v razdobju 1957—1961 razvijal skladno s splošnim gospodarskim razvojem v okraju.

Naloga, ki so v zvezi z rastjo življenjskega standarda, so v prvi vrsti te: zidava stanovanj ter komunalnih naprav, izboljšanje pogojev za splošno in strokovno izobrazbo uslužbencev in zdravstveno varstvo delavcev in uslužbencev.

Za dvig družbenega standarda računamo s temle proračunskimi sredstvi:

(v milijonih din)

Namen uporabe	1956	Povprečno na leto 1957/61	Indeks
Kultura in prosveta	421	594	141
Socialno skrbstvo	161	189	117
Zdravstveno varstvo	109	172	158
Državna uprava	592	550	140
Komunalna delavnost	157	216	158
Drugo	327	511	156
Skupaj tekoči izdatki	1.547	2.232	144,2
Negospodarske investicije	5	139	2.780
Skupaj	1.552	2.371	152,7

Račun proračunskih sredstev temelji na smernicah zveznega in republiškega plana ter predpisih o delitvi dohodkov iz leta 1958.

Povečanje tekočih izdatkov je nujno zaradi povečanja prebivalstva, spremembe socialne strukture, predvsem pa zaradi izboljšanja delovanja posameznih služb.

Okrajni ljudski odbori in občinski ljudski odbori bodo morali smotrno uporabiti sredstva za vse tiste panoge, ki so najbolj pereče, kot so šolstvo, zdravstvo in komunalna delavnost. Pri razdelitvi sredstev pa je važno vsestransko varčevanje in njihova racionalna uporaba. Poleg tega pa naraščajo tudi potrebe za negospodarske investicije, ker se v preteklem obdobju niso v zadostni meri vlagala sredstva za negospodarske panoge. Sredstva določena za negospodarske investicije, se bodo uporabljala predvsem za graditev šol, v kulturne, prosvetne, zdravstvene ter komunalne namene, kar vse se bo moralo upoštevati v tekočih družbenih planih občinskih ljudskih odborov.

Perspektivni plan posameznih panog skupne porabe v letih 1957—1961 bo takle:

1. Šolstvo

1. V skladu s povečanjem števila učencev za 7,5 % je treba povečati kapaciteto učilnic, tako da se

v vseh zvrsteh šolstva prepreči tretja izmeña. Razen tega je treba zagotoviti nemoten pouk in postopoma dvigniti njegovo kvaliteto. Za doseg te ciljev bo zgrajenih 96 novih učnih prostorov s 6.144 m², in sicer:

- a) v obveznem šolstvu 58 učilnic s 3.712 m²
- b) v srednjem in nižjem strokovnem šolstvu 38 učilnic z 2.432 m²

Razen novih učilnic bo treba čimprej dokončati že začete gradnje in v bodoče tudi z rekonstrukcijami povečati kapacitete, tako da se bo v obdobju 1957—1961 gradilo, dozidalo in adaptiralo 116 učnih prostorov. Od teh kapacitet pa bo precejšnji del nadomestil stare neprimerne prostore.

2. Delati bo treba za postopen dotok prosvetnih delavcev, tako da bi se njih primanjkanje do leta 1961 znižalo na cca 140 oseb z višjo in srednjo strokovno izobrazbo. S primernim štipendiranjem pa bo treba postopoma kriti sorazmerno zelo visoke potrebe po strokovnem kadru zlasti v zdravstvu ter prosvetni, tehnični in kmetijski stroki. Od števila 875 štipendistov bo štipendirāl OLO Celje 30,9 % občinski ljudski odbori 35,7 %, podjetja in ustanove pa 33,4 %.

3. Struktura in vrednost investicij za šolstvo v obdobju 1957—1961 bo takale:

(v milijonih din)

a) nove zidave	86 učilnic	880
b) dovršitve	10 učilnic	154
c) rekonstrukcije	20 učilnic	108

Po virih financiranja 1.122.000.000 din bo odpadlo na:

(v milijonih din)

a) proračunska sredstva OLO in ObLO	100
b) sklade OLO in ObLO	400
c) sklade za kadre, OLO, LRS in FLRJ	582
č) druge vire	40

2. Kultura in prosveta

Da bi se v razdobju 1957—1961 zares širilo obzorje najširših ljudskih množic, bo osnovna smer kulturno-prosvetnega dela v tem obdobju:

- a) v razširjanju baz ljudske prosvete,
- b) v razvijanju kulturnih in znanstvenih zavodov in ustanov.

Za doseg te ciljev:

1. Se bo dvignilo število kulturno-prosvetnih društev in Svobod od 101 na 120. Vzporedno s tem povečanjem števila društev se bo zvišalo tudi članstvo od 10.770 v letu 1956 na 20.000 v letu 1961. Število ljudskih knjižnic se bo dvignilo od 98 v letu 1956 na 135 s 25.000 obiskovalci v letu 1961.

2. Muzeju, njegovemu odseku NOB in Študijski knjižnici v Celju je treba z obnovitvijo Grofije omogočiti nemoteno poslovanje, razen tega pa se mora v tem obdobju pripraviti dokumentacija za zidavo Glasbene šole v Celju.

3. Ker je pomanjkanje kulturnih domov eden glavnih problemov zaviranja in širjenja delavske kulture, je treba v perspektivi dolgoročnega plana o zidavi domov v obdobju 1957—1961 pričeti z zidavo kulturnih domov v Velenju in Celju (Gabrje).

4. Spomeniškemu varstvu je treba posvetiti vso pozornost. S primernimi zaščitnimi deli je treba ohraniti razvaline celjskega Starega gradu, nadaljevati z arheološkimi izkopavanji v Šempetru ter rekonstruirati na mestu grobnico županov rimske Celeae.

5. Investicijska sredstva za kulturno-prosvetne namene bodo znašala v obdobju 1956—1961 324.500.000 din, izdatki okrajnega proračuna in proračunov občin pa bodo znašali v tem obdobju 289.743.339 din.

3. Telesna vzgoja

1. Pomanjkanje šolske telesne vzgoje zahteva, da se obenem z razvojem šolstva ustvarijo vsi potrebni materialni in kadrovske pogoji za uspešen pouk telesne vzgoje. Pri zidavi vseh novih šol je treba zagotoviti v načrtih in zidavi potrebne prostore in sredstva za ureditev telovadnic, pri vseh sedanjih šolah pa je treba postopoma, tudi preko obdobja 1961 računati z ureditvijo preprostih igrišč po normativu 8 m² površine na enega učenca. Vzporedno s postopno graditvijo teh objektov homo morali zagotoviti s štipendiranjem tudi ustrezni strokovni kader, ki se bo do l. 1961 povečal za 16 profesorjev in učiteljev telesne vzgoje.

2. V letih 1957—1961 se morajo ustanoviti v vseh občinah sveti za telesno vzgojo občinske zveze Partizana, v Celju pa okrajna športna zveza. Okrajna komisija za vzgojo kadrov pri svetu za telesno vzgojo OLO Celje bo v obdobju 1958—1961 zagotovila po okrajnih tečajih in seminarjih vzgojo 150 prednjakov III. razreda za organizacijo Partizana, strokovni kader instruktorjev in trenerjev predvsem za športne panoge in igre, ki imajo v okraju vse pogoje za množičen razvoj (atletika, plavanje, smučanje, odbojka, mali roket, nogomet), pa se bo šolal v ustreznih seminarjih in tečajih, ki jih prirejajo ustrezne športne zveze z višjo šolo za telesno vzgojo v Ljubljani.

3. Za razširjanje športa med delavsko mladino, za dviganje delovne kondicije, izboljšanje proizvodnje in večje delovne produktivnosti bo treba ustvarjati potrebne delovne in kadrovske pogoje v industrijskih podjetjih. Proučiti bo treba smotno izrabo polurnega odmora v procesu delovnega dne v vseh podjetjih za aktivni odmor in razvedrilo delavstva.

V neposredni bližini stanovanj — ob zidavi strnjanih stanovanjskih blokov in naselij — moramo v bodoče zagotoviti ustrezne zelene površine za telesno vzgojo predšolskih otrok.

4. Objekte za telesno vzgojo je treba v bodoče sporazumno s turističnimi organizacijami graditi tudi v turističnih središčih in letoviščih ter zdraviliščih.

5. Družbene organizacije za telesno vzgojo bodo v tem obdobju dobile ustrezne organe na komunah. Organizacija Partizana, ki je odgovorna za razvoj množične telesne vzgoje, bo povečala število članstva za 50 %, število organizacij za 35 %, število prednjakov za 500 %. Športne organizacije pa bodo povečale število svojega članstva povprečno za 35 %.

6. V skladu z zmogljivostjo občin in okraja bo treba z materialnimi sredstvi podpreti uresničevanje

teh nalog. Nadaljnjo smer nam kažejo podatki iz leta 1956, ko je bilo iz društvenih proračunov za investicije uporabljenih v te namene 8,404.100 din, za vzdrževanje objektov pa 5,055.200 din. Množične organizacije za telesno vzgojo bo treba razbremeniti teh datavej v prihodnjih letih in prenesti vzdrževanje teh objektov v pristojne občinske proračune.

7. Investicijske potrebe za uspešni razvoj telesne vzgoje, tako za obdobje 1957—1961 kakor tudi za leta po tem obdobju, bi bile tele:

a) za šolsko telesno vzgojo	175,000.000 din
b) za telesno vzgojo družb. org.	486,000.000 din
Skupaj	661,000.000 din

Za kritje teh potreb bo v obdobju 1957—1961 zagotovljeno v okrajnem in v občinskih proračunih 81 milijonov din. Druge potrebe bi se krile iz lastnih sredstev telesnovzgojnih organizacij, upoštevajoč pri tem tudi republiška in zvezna sredstva telesnovzgojnih forumov. Preostalo kritje potreb pa se bo presnelo na poznejše obdobje.

4. Zdravstvo

1. V letu 1957—1961 bo treba posvetiti večjo pozornost preventivni zdravstveni zaščiti prebivalstva celjskega okraja. Za doseg tega cilja je treba okrepiti okrajni higienski zavod in sanitarne inšpekcije z namestitvijo 4 zdravnikov za epidemiologijo, komunalno higieno, bakteriologijo in higieno dela. Razen okrepitve zdravstvenega kadra in primerne števila tehničnega kadra bo treba povečati proračunska sredstva, tako da bodo znašali izdatki v letu 1961 12,800.000 din, vrednost instrumentarija in inventarja pa bo narasla na 16,500.000 din.

Nadaljevati je treba s cepljenjem prebivalstva proti tifusu in poliomeilitisu, ki bo v treh cepljenjih zajelo 3-krat po 30.000 otrok, rentgensko slikanje prebivalstva pa bo v tem obdobju zajelo okoli 140.000 prebivalcev, fluorizacija zobovja pa bo izvedena pri 56.000 prebivalcih.

2. Da bodo zdravstveni zavodi in ustanove s tem planom predvidene naloge mogli zadovoljivo reševati, računamo s povečanjem njihovih kapacitet. Splošna bolnica Celje bo dvignila kapaciteto postelj za 11,1 %, število oskrbnih dni se bo dvignilo na 260.000, povprečna ležalna doba pa se bo znižala od 15 v letu 1956 na 11 dni v letu 1961. Bolnica za TBC v Novem Celju bo dvignila število postelj za 26 %, oskrbne dni pa na 115.000, povprečna ležalna doba pa se bo znižala od 134 na 120 dni. Zdravilišči Dobrna in Rog. Slatina bosta dvignila kapaciteto postelj za povprečno 12 %, povprečna doba zdravljenja pa se bo povečala za 27 %. Prav tako se bodo povečale kapacitete v bolnici za TBC v Topolšici in v zdraviliščih Laško ter Rimske Toplice.

3. Razen s povečanjem kapacitet pri zdravstvenih zavodih računamo v obdobju 1957—1961 še s povečanjem števila zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in obratnih ambulant od 25 na 35, lekarn od 12 na 15 in sanitarnih inšpekcij od 3 na 15. Na novo urejene večje ustanove bodo zdravstveni dom na Polzeli, lekarna v Velenju ter obratni ambulant v Storah in Zrečah.

Povečanje kapacitet zdravstvenih zavodov še bolj pa moderne delovne metode v preventivni in kurativni zdravstveni službi narekujejo povečanje kadrov v zavodih in ustanovah, ki se bodo v letih 1957—1961 po kvalifikaciji gibali takole:

	1956	1961	1961 1956
Visoko kvalificirani	125	204	159
Višji in srednji	104	218	109
Nižji	240	536	140
Tehnični	714	814	114
Administrativni	177	190	107
Skupaj	1.560	1.762	129,5

Potrebe po višjem in srednjem zdravstvenem kadru so mnogo večje, kot je zgoraj prikazano, vendar je dotok tega kadra glede na kapacitete teh vrst šol skromen. Šola za medicinske sestre v Celju naj se glede na te potrebe primerno razširi.

5. Promet zdravstvenih zavodov s samostojnim financiranjem se bo postopoma zviševal, tako da se bo v letu 1961 dvignil za približno 30 do 35 % nasproti letu 1956. Celotno zvišanje prometa temelji na večjem številu zdravstvenih delavcev, na večjih kapacitetah, storitev, na kvalitetnejšem delu in boljši stimulaciji kadra.

6. V obdobju 1957—1961 bomo v zdravstvene namene investirali skupno 608 milijonov din. Od tega zneska bo odpadlo na okrajne zdravstvene zavode (bolnici v Celju in Novem Celju, na zdraviliščih v Dobrni in Rog. Slatini in na reševalne postaje) 449 milijonov 500.000 din ali 75,9 %, na občinske zdravstvene domove (Velenje, Polzela, Zreče, Laško, Store in Rog. Slatina) 143.000.000 din ali 23,5 % ter 15.500.000 dinarjev ali 2,6 % na ustanove preventivnega zdravstva.

5. Socialno varstvo

1. Skrb za zaposlene žene in matere, delovno usposabljanje invalidov in zaščita otrok bodo prvenstvene naloge socialnega varstva v obdobju 1957 do 1961. Ob zviševanju števila socialnih podpirancev se bo zvišala tudi socialna podpora. Večjo skrb pa moramo v tem obdobju posvetiti tudi otrokom, žrtvam fašističnega terorja. Vzgoja normalno razvitih otrok brez staršev oziroma vzgoja ogroženih otrok se bo preusmerila od zaščite v domovih na oddajanje v rejo. Mrežo dnevnih zavetišč za otroke bo treba razširiti v okviru stanovanjskih skupnosti.

Medtem ko bodo nekateri mladinski domovi odpravljeni, tako da bosta ostala v letu 1961 le dva domova, in to dečji dom v Celju in mladinski dom Mihe Pintarja na Dobrni, bo ostalo število domov za odrasle neizpremenjeno, pač pa se bo nekoliko skrčilo število oskrbovancev. Okrajni zavod za rehabilitacijo invalidov bo dvignil število obravnavanih primerov od 150 v letu 1957 na 320 v letu 1961.

2. Če upoštevamo odpravo nekaterih domov, dalje znižanje števila oskrbovancev, znižanje števila podpor otrokom brez staršev in otrokom borcev zaradi spremembe zdravstvenih določb in če na drugi strani

upoštevamo povečanje števila podpirancev, povečanje podpor v te namene, izpopolnjeno službo v preostalih domovih in v okrajnem zavodu za rehabilitacijo invalidov, se bodo izdatki za socialno varstvo v okraju Celje v obdobju 1957—1961 gibali takole:

(v 000 din)

	1957	1961	Skupaj 1957-1961	1961 1957
Proračun OLO	5.711	7.652	37.210	134
Proračun ObLO	149.900	139.700	689.200	90
Zvezni proračun	138.427	167.860	809.442	121
Skupaj	294.038	315.212	1.535.852	107

3. V investicijski delavnosti za socialno varstvo pa bo izdano v obdobju 1957—1961 44.400.000 din za počitniške domove.

6. Socialno zavarovanje

Osnovne naloge socialnega zavarovanja bodo v obdobju 1957—1961 tele:

1. Razširiti je treba krog socialnih zavarovancev s splošnim zavarovanjem; tako da bo od 54,31 % zavarovanega prebivalstva v letu 1956 le to v letu 1961 zajelo vse prebivalstvo, ki bo uživalo zdravstveno zavarovanje.

2. Z izboljšanjem preventivne zdravstvene službe, z izboljšanjem higiensko-tehnične zaščite pri delu in z rehabilitacijo in prekvalifikacijo invalidov je treba zmanjšati izostanke od dela zaradi bolezni in nesreč od 4,58 % v letu 1956 na 4 % v letu 1961.

7. Komunalna in zidava stanovanj

1. V skladu z razvojem industrije, povečano zidavo stanovanj in porabo električnega toka v gospodinjstvu bo treba izpopolniti daljnovidno omrežje, omrežje z nizko napetostjo, kablovode ter graditi nove trafopostaje.

Poraba električne energije v gospodinjstvu je dosegla že tak obseg, da bo treba vzporedno z zidavo stanovanj zgraditi tudi ustrezno število trafopostaj. Poleg novih gradenj pa moramo posvetiti še več pozornosti in dati za to zadostna sredstva tudi za vzdrževanje omrežja in naprav.

Od 3000 gospodarstev, ki imajo pogoje za elektrifikacijo, jih bomo v obdobju 1957—1961 elektrificirali okoli 1000.

Stroški za ta dela bi znašali okoli 100.000.000 din, vendar bi te stroške morali v glavnem nositi interesi sami, ki naj bi se združili v režijske odbore ter s pomočjo občin in podjetja Elektro izvedli potrebna dela.

Podjetje Elektro Celje bo investiralo v letih 1957 do 1961 za nove gradnje iz svojih skladov, ki jih ustvarja s prodajo električne energije, 700.000.000 din, investitorji pa bodo prispevali k temu 240.000.000 din, pri vzdrževanju pa računa podjetje Elektro s 305 milijoni din svojih sredstev.

Tako bo za elektrifikacijo celjskega okraja vloženih v obdobju 1957—1961 skupno 1.345.000.000 din.

2. V obdobju 1957—1961 bo treba izvajati v stanovanjski graditvi sistematično organizirano zidavo, pocenitev gradbenih storitev, tipizacijo gradbenih elementov, približevanje ekonomskim najemnicam in skrajno omejitev mehanskega pritoka v mesta in industrijska središča, predvsem pa takoj začeti graditi ceneje. Stanovanje ne sme stati v povprečju več kakor 1.800.000 din (brez komunalnega prispevka). Uveljaviti se mora tudi načelo, da so za stanovanja delavcev in uslužbencev v celoti dolžna skrbeti njihova podjetja, zavodi oziroma ustanove.

Vsi občinski ljudski odbori morajo izdati posebne predpise, ki bodo zagotovili pocenitev stanovanjske zidave, pravilno razdeljevanje sredstev stanovanjskega kreditnega sklada in nujno uvedbo komunalnega prispevka. Pri sestavi teh predpisov bodo morali občinski ljudski odbori upoštevati priporočilo, ki ga bo izdal okrajni ljudski odbor Celje.

Računa se, da bo v petih letih na razpolago v stanovanjskih kreditnih skladih okoli 4.000.000 din, gospodarske organizacije bodo imele na razpolago 1.550.000.000 din, druga razna sredstva in krediti v številni posebne kredite rudnika Velenje, pa 2 milijardi 955.000.000 din.

Zaradi varčevanja z zemljišči, predvsem pa zaradi dragih komunalnih naprav bo treba individualno zidavo usmeriti predvsem v vrstne hiše.

Do nadaljnega moramo graditi predvsem enosobna stanovanja, manj dvosobnih in minimalno število večjih stanovanj. S temi ukrepi bo do konca leta 1961 zgrajenih 4.305 stanovanj.

Vpoštete zneske od prilagoditve najemnin bo v obdobju 1957—1961 v celoti treba uporabiti za večja popravila stanovanjskih zgradb in ne bo mogoče teh sredstev uporabiti za nove zidave, medtem ko bi sredstva sklada za kreditiranje stanovanjske izgraditve po možnosti ne uporabljali za večja popravila, temveč le za nove zidave.

3. V obdobju 1957—1961 bo treba predvsem graditi vodovode in kanalizacijo, vzporedno s tem pa v okviru možnosti, predvsem s samofinanciranjem druge komunalne naprave, upoštevajoč posebne potrebe in sredstva posameznih krajev. Te akcije se bodo morale lotiti predvsem občinski ljudski odbori, pa tudi interesi sami bodo morali za te prepotrebne in življenjsko važne naprave prispevati znaten del sredstev. Precej del bo treba izvesti s samofinanciranjem, pri novih zidavah pa s komunalnim prispevkom.

Za komunalne investicije je bilo iz sredstev OLO v letu 1957 in 1958 zagotovljenih 20.000.000 din, občine so prispevale iz proračunov 30.000.000 din, v letu 1958 pa bo za komunalne naprave v proračunu OLO 20.000.000 din, občin 30.000.000 din, v l. 1960 OLO 28 milijonov din, občin 42.000.000 din, v letu 1961 OLO 32 milijonov din in občin 48.000.000 din.

Če k tem sredstvom prištejemo še sredstva komunalnega prispevka v znesku 726.000.000 din ter sredstva samofinanciranja, znesek blizu 200.000.000 din, bomo imeli za graditev komunalnih naprav na razpolago skupno 1.176.000.000 din, ki bodo uporabljeni predvsem za graditev komunalnih naprav v Velenju in Celju, za vodovod v občini Zalec, za vodovod v občini Rog. Slatini ter še v nekaterih krajih in za graditev komunalnih naprav.

Za drugo komunalno delavnost, zlasti za rekonstrukcije in vzdrževanje računamo s proračunskimi sredstvi v višini 1.040,5 milijonov din.

4. V petletnem obdobju se bo bolj kot doslej začela graditev oziroma rekonstrukcija komunalnih obrti. V ta namen se računa z 280 milijoni dinarjev.

V občinah se bo gradilo oziroma rekonstruiralo tole:

Celje	— mlekarna, pekarna, klavnica
Mozirje	— pekarna
V Obsotelju	— dve pekarni in mesnica
Slov. Konjice	— pekarna
Šentjur	— dve pekarni, mesnica
Zalec	— mesnica in pekarna
Šmarje	— mesnica

Občinski perspektivni plani pa morajo določiti lokacijo tem objektom.

6. poglavje

Blagovna izmenjava z inozemstvom

1. V bodočem obdobju mora biti izvoz v skladu s splošnimi smernicami, ki jih narekuje zvezni perspektivni družbeni plan. Posvetiti bo treba vso skrb temu, da se bo z izvozom dosegel ugodni devizni učinek.

Po splošnem povečanju celotnega gospodarstva se računa, da se bo povečal izvoz tako industrijskih izdelkov kot kmetijskih pridelkov.

2. Računa se, da se bo izvoz industrijskih izdelkov povečal od 4.310 milijonov din v letu 1956 na 5.850 milijonov din do leta 1961 ali za 36% oziroma povprečno letno za 6,5%.

V okraju Celje bodo še nadalje ostali glavni izvozniki premogovniki ter podjetja barvne metalurgije, proizvodnje nekovinskih rud, kovinske, kemične, lesne in usnjarske industrije.

Za podjetja lesne industrije je zlasti značilno, da bodo v prvi vrsti izvažala končne izdelke in bodo tako v celotnem izvozu industrijskih proizvodov zastopana z 31%. Sledi Cinkarna Celje s produkti cinka z 18%. Na povečani izvoz bo vplival tudi izvoz lignita, votlega stekla in izdelkov podjetij kovinske in usnjarske industrije, medtem ko bodo morala podjetja tekstilne industrije plasirati svoje blago v skladu z naraščanjem prebivalstva na domačem trgu.

3. Dalje se računa, da se bo v prihodnjih letih povečal izvoz kmetijskih pridelkov, predvsem zaradi povečanja hmeljišč, od 2.685 milijonov din v letu 1956 na 5.316 milijonov din v letu 1961 ali za 14,6%, povprečno na leto. Od kmetijskih pridelkov se bo razen hmelja povečal še izvoz sadja, jagodičja ter vina in jaje.

4. Računamo, da se bo v naslednjih letih znatno dvignil tranzitni promet in turizem, saj so s pravilno organizacijo gostinske mreže, s kulturno postrežbo, z uspešnejšo propagando dane vse možnosti za povečanje inozemskega turizma.

5. V letu 1961 se bo uvoz znižal za 14% nasproti letu 1956. Z znižanjem uvoza računamo v strojni opremi, reprodukcijskem materialu in deloma znižanjem uvoza kož in pločevine.

Za domačo novo proizvodnjo surovin za kemično industrijo (intermediati) bo moral uvoz le-teh odpadti.

Tretji del

7. poglavje

Industrija

a) Razvoj v obdobju 1957—1961:

V petletnem razdobju se v okraju Celje računa s povečanjem industrijske proizvodnje za 48% ali povprečno za 8%. To se bo godilo postopoma po izvršenih rekonstrukcijskih ter novih gradnjah. Gibanje proizvodnje po strokah bo takole:

Stroke	Realizacija 1956	Plan 1961	Indeks
111 Proizv. elektr. energ.	1.160.454	4.928.810	425
112 Proizv. in predel. premoga	3.769.567	6.800.355	180
114 Črna metalurgija	9.578.056	12.180.159	127
115 Barvna metalurgija	7.000.794	10.172.417	145
116 Proizv. nekov. rud	695.118	926.767	133
117 Koviska industrija	6.988.645	10.252.711	145
120 Kemična industrija	959.964	2.279.256	237
121 Industr. gradb. mat.	355.340	545.451	153
122 Lesna industrija	3.212.299	4.274.210	133
123 Papirna industrija	64.538	94.054	146
124 Tekstilna industrija	8.238.378	10.170.245	123
125 Usnjarska industrija	5.280.347	7.150.114	135
127 Zivilska industrija	622.119	955.569	153
128 Grafična industrija	624.500	1.024.589	164
Industrija skupaj:	48.550.119	71.752.285	148

Proizvodnja se bo povečala predvsem:

1. Z razširjenjem energetske in surovinske baze: instalirana moč TE Soštanj se bo povečala za 65 Mw, proizvodnja lignita za 1.300.000 ton, proizvodnja žveplene kisline, pridobljene iz odpadnih plinov, za 25.000 ton, proizvodnja opečnih izdelkov za 24.000.000 enot, proizvodnja surovih bentonitov za 17.000 ton ter proizvodnja surovin za suhe barve bo 3-krat večja;

2. z novimi proizvodi in proizvodi, ki bodo prihranili doslej uvožene surovine. Proizvajali bomo:

3000 ton varovalnega sredstva dithana za kmetijstvo (nadomesti modro galico in se s to proizvodnjo prihrani letno 3400 ton bakra), 1200 ton nove proizvodnje slada, 400 ton intermediatov za organsko barvno industrijo, 570 ton za barvila, 155.000 m² usnja z umetnim licem in 1500 ton umetnega usnja (pri zadnjih dveh proizvodih se bo prihranilo zaradi boljše izrabe surovih kož oziroma znižanja njihovega uvoza ca 50% količine, ki jo predelajo naše usnjarne);

3. z novimi proizvodi oziroma s proizvodnjo predvsem za izvoz in za njegovo pospeševanje. Proizvajali bomo:

1200 ton aktivnega bukovega oglja, 280 ton votlega stekla, 2800 m³ furnirja, 18.580 kom. pohištva in opreme, 80.000 m² zgornjega usnja, 560 ton spodnjega usnja;

4. s proizvodnjo za notranji trg, predvsem za široko porabo. Za te namene bomo izdelali:

za notranji trg: 900 ton kovinskih odpadkov, 22.000 kom. tipiziranega stavbenega pohištva (in končnih lesnih izdelkov), 1.000.000 kom. matric, 10.000 ton superfosfata, 1500 ton keramike, 4050 ton kovinskih artiklov (del teh je določen za izvoz, zlasti proizvodi podjetij Alpos, Tovarne emajlirane posode, Tovarne tehtnic), 3940 m² lesene luščene embalaže in zabojev (deloma izvoz), 2.000.000 kvadratnih metrov jutine tkanine;

s proizvodnjo predmetov za široko porabo. Izdelali bomo: 150.000 m² volnenih tkanin, 378.000 m² bombažnih tkanin (kvalitetni asortimenti za izvoz), 92 ton nogavic (kvalitetni asortimenti za izvoz), 370.000 m² konfekcije perila, 18.000 m² drugega usnja, 3.000 mlevskih izdelkov, 15.000 hl piva.

Razen povečanega obsega proizvodnje bo zanjo predvsem značilna ekonomska izraba domačih in uvoženih surovin (usnje), boljša kvaliteta in asortimenti pri predmetih za široko porabo ter zvišanje izvoza artiklov iz domačih surovin (les).

Poleg količinskega povečanja proizvodnje pa bomo v tem petletnem razdobju iskali možnosti za nadaljnje pridobivanje surovin: raziskali bomo ležišča rjavega premoga (okolis Zreče, severno od Zabukovice ter vzhodno od Savinje), železne rude (raziskujejo se v Železuem pri Galiciji in so prvi rezultati zadovoljivi), surovin za suhe barve. Proučila se bo možnost polkoksiranja lignita v Velenju in predelava bentonitov v končne predmete za izvoz, predelava lesnih odpadkov pri velikih lesnoindustrijskih podjetjih ter nekovinske rudnine za gradbeni material.

Da se bo dosegel navedeni povečani obseg proizvodnje, je treba:

1. zvišati delovno silo v petletnem razdobju za 18,2 %,
2. vložiti v industrijo 18.267 milijonov din,
3. dvigniti izrabo kapacitet,
4. dvigniti obratna sredstva za 23 %.

Pri dvigu delovne sile povprečno letno za 3,5 %, predvsem v strokah in podjetjih, kjer se znatno dvigne obseg proizvodnje (Velenje, steklarna, Rogaška Slatina, opekarna in Cinkarna), računamo, da bo doseženo s prekvalifikacijo in po poprejšnjem izobraževanju ugodnejše razmerje v prid visoko kvalificiranemu staležu delavcev, ki bo v letu 1961 nasproti letu 1956 takole:

V letu	Skupaj v %	Nekval. v %	Polkval. v %	Kvalif. v %	Visoko kvalific. v %
1956	100	14	29	49	8
1961	100	12	24	52	12

V industrijo bodo vložena v 5 letnem razdobju naslednja investicijska sredstva (v milijonih din):

za dovršitev objektov	1.294
za rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje	8.117
za nove gradbe	8.856
Skupaj	18.267

Skupna vložena sredstva 18.267.000.000 din v petih letih so ena bistvenih materialnih podlag za izvedbo planiranih nalog. Predvsem bodo ta vložena sredstva povzročila povišanje energetske proizvodnje (elektrarna Soštanj in rudnik lignita Velenje), zvišanje proizvodnje izvoznih predmetov (steklarna v Rogaški Slatini ter podjetja lesne industrije), dvig proizvodnje reprodukcijskega in gradbenega materiala, kovinska, tekstilna, usnjarska in živilska industrija bodo pa preusmerile svojo proizvodnjo v izdelke za široko porabo, tako da se bo znižal uvoz, da pa bo na domačem trgu vseeno več sortimentov in kvalitetnega blaga.

Z visokim vlaganjem predvsem v rekonstrukcijo naše industrije (oprema zajema ca 70 % od vlaganj v rekonstrukcijo in investicijsko vzdrževanje) bomo odpravili zastarelost in ozka grla v proizvodnem procesu, da bo dosežena izraba kapacitet v letu 1961 ca. 92 % nasproti 72 % v letu 1956.

Z vloženi sredstvi se bo dvignila vrednost osnovnih sredstev za 33 %. Vrednost amortizacijskih sredstev podjetij pa se bo v istem razdobju dvignila za 69 %. Ta sredstva predstavljajo osnovo investicijskih vlaganj predvsem pri rekonstrukcijah in investicijskem vzdrževanju.

Sorazmerno z rastočo proizvodnjo se bodo povečala tudi obratna sredstva, in sicer za 23 % pri povprečnem koeficientu obračanja 3,50 v letu 1961 oziroma pri 15 % porastu nasproti letu 1956.

Pri realizaciji nakazanih planskih nalog in ob izvajanju načel in smernic bo vrednost skupne proizvodnje na enega zaposlenega v petletnem razdobju 1957—1961 zrasla za 26 %. Sorazmerno z doseženimi proizvodnimi uspehi se bo doseglo znižanje proizvodnih stroškov ca. 6 % v letu 1961 nasproti letu 1956 (na podlagi cen in gospodarskih instrumentov iz l. 1956).

Da bi dosegli gornjo skupno proizvodnjo in da bi presegli postavljene planske obveznosti, pa je nujno, da se izrabi notranje materialne rezerve in morebitne še nepopolnoma izrabljene kapacitete.

Predvsem je treba lesno maso uporabiti kar najekonomičneje, in to po vrstah lesa in za končno predelavo, ker je treba forsirati izdelke za izvoz.

V kovinski stroki bo treba izkoristiti proste kapacitete ter uvajati izdelke za široko porabo, ki se doslej po nepotrebnem uvažajo.

Uporaba lokalnih surovin za gradbeni material se bo povečala glede na možnost izdelovanja opečnih izdelkov iz odpadlega pepela termoelektrarne Soštanj in na povečanje kapacitet treh opekarn v celjskem bazenu, ki razpolagajo z zadostnimi rezervami prvorazredne gline. Razširiti je treba pridelovanje bentonitov in jih začeti predelovati.

S tem perspektivnim planom se računa, da bo treba usmeriti kemično industrijo predvsem v sodelovanje z istovrstnimi podjetji našega področja. To sodelovanje je potrebno; saj naši kemični industriji primanjkuje surovin. Zato računamo s tesnejšo povezavo naših istovrstnih kemičnih obratov oziroma s tesnim sodelovanjem med podjetji kemične industrije.

Nadalje bo treba odpraviti sedanje neskladnosti v lesni industriji, kjer imamo glede na lokalno surovinsko zaledje prevelike žagarske kapacitete in neravnano proizvodnjo med lesnimi obrati. Nujno je, da se v tej stroki industrije reorganizira proizvodnja in rajonizira surovinska baza.

Zaradi pomanjkanja hlodovine in razdrobljenosti produkcije bo mogoče doseči racionalno razdelitev hlodovine, končno proizvodnjo poceniti, zagotoviti tržišče, doseči boljši asortiment ob povečani storilnosti le, če se podjetja združijo v večje lesnoindustrijske obrate:

a) LIN Nazarje, ki bo v sodelovanju s Smreko v Gornjem gradu in z mizarstvom Ljubno (ukine se obratovanje pri Kemični industriji Mozirje),

b) LIP Slov. Konjice,

c) tovarna lesne galanterije Rimske Toplice,

č) LIP Savinja Celje, h kateremu se pridružijo ali pristopijo v sodelovanje tovarna pohištva Polzela, Lesna industrija Šempeter, LIK Soštanj, tovarna ovojnega papirja Višnja vas, tovarna pohištva v Celju in lesno podjetje Lava Celje ter SGP Beton, žaga Gomilsko,

d) LIP Sentjur, s katerim se združi ali stopi v sodelovanje LIP Mestinje.

Z združitvijo razdrobljene lesne industrije v večja podjetja bomo odpravili zastarele in odvečne žage, razen tega pa še vpeljali smotno oskrbovanje s surovinami vseh obratov, ki bodo v sklopu večjih industrijskih podjetij.

Da se zagotovijo zadostne zaloge premoga za rudnik rjavega premoga Zabukovica, se bo raziskal predel severno od znanih premogovnih ležišč, to je proti Savinji oziroma celo severno od Savinje.

Proučiti in izpeljati bo treba ločeno separiranje zabukovškega in libojskega premoga zaradi povoljnejših uspehov pri prodaji.

b) Izvoz — uvoz:

Izvoz:

Kljub 6,3 % letnemu povprečnemu dvigu izvoza bo leta 1961 znašal celotni izvoz le 9,5 % doseženega bruto produkta. Zaradi tega si je treba prizadevati, da bomo s proizvodnjo končnih izdelkov še dvignili izvoz.

Zadnje spremembe v izvozni politiki tekstilnih izdelkov so zavrle najmočnejšega izvoznika tekstilno tovarno Prebold. Zato bo treba prenesti glavno težišče izvoza na lesno industrijo, ki bo imela predvsem v končnih izdelkih vedno več možnosti (galanterija, furnir, aktivno oglje).

Uvoz

Uvoz je v letu 1957 znašal 3.980 milijonov din. Pri uvozu je odpadlo na opremo 30 % in ca 70 % na uvoz reprodukcijskega materiala. Uvoza opreme v petletnem obdobju ne bo mogoče zmanjšati, ker izvaja termoelektrarna Soštanj na novo gradi, ki zahteva visoke postavke za uvoženo opremo. Pač pa se bo uvažala oprema v enaki višini, kot je bila realizirana v letu 1957. Računamo, da bo v petletnem obdobju uvožena oprema dosegla vrednost 6.750 milijonov din ali letno 1.350 milijonov. Pri tem je upoštevana nova graditev termoelektrarne Soštanj. Znižanje uvoza bo doseženo pri reprodukcijskem materialu (surovine za kemično industrijo, surovine za keramično, kovinsko ter usnjarsko industrijo, če bomo dosegli večji efekt pri pridelavi surovin glede na postavitev novih kapacitet za proizvodnjo umetnega usnja in predelavo usnja z umetnim licem). Uvoz reprodukcijskega materiala bo še nadalje potreben za tekstilno in usnjarsko industrijo, Vsaka bo udeležena v celotnem

uvozu s ca. 28 %, nato bo sledila kovinska industrija (15 %), Cinkarna (13 %) ter kemična industrija.

Morali bomo predvsem znižati uvoz strojne opreme, ki se bo morala zato nabavljati iz domače proizvodnje. Za to bo treba premostiti začetne težave in se znebiti predsodkov do domačih izdelkov, ki se jih danes podjetja še zelo branijo.

c) Smer industrijskega razvoja — po posameznih strokah

Za izvršitev planiranega obsega proizvodnje je treba v planskem razdobju usmeriti delo predvsem:

1. na čim popolnejšo izrabo kapacitet in interno ureditev proizvodnih procesov, da bo proizvodnja izvršena po najekonomičnejših pogojih ter najustrežnejših sodobnih tehnoloških procesih,

2. na zamenjavo in obnovo nujno potrebne strojne opreme (odprava ozkih grl v proizvodnem procesu), vendar bo treba pri tem upoštevati, da se naj rekonstrukcije in obnove opravljajo po nujnosti in prioriteti, tako da bo dosežen najboljši gospodarski efekt. Nekatere obnove in rekonstrukcije pa bodo morale biti izvršene šele po letu 1961,

3. na varovanje sodobne opreme, mehanizacije in avtomatizacije, da se doseže čimvečja učinkovitost v proizvodnji,

4. na uvajanje sodobnih delovnih metod in pravilno razmestitev delovne sile, da se dvignejo proizvodni učinki,

5. na smotno uporabo energije in osnovnih surovin. Predvsem je treba delati za nadomestitev deficitarnega materiala ter uporabljati lokalne surovine in s tem prispevati k izboljšanju plačilne bilance,

6. na usmerjanje proizvodnje v visoko vredne končne izdelke (lesna industrija za izvoz) in na povečanje proizvodnje izdelkov za osebno porabo, ker je predvsem treba skrbeti za razširitev sortimentov in za izboljšanje kvalitete. Uvajati bo treba proizvodnjo predmetov, ki se še vedno izdelujejo na obrtniški način, vendar bi se lahko serijsko ali tipsko izdelovali, n. pr. — obrtni izdelki za gradbeništvo,

7. na vzgojo delovnih kadrov, ker si bomo morali prizadevati, da dobimo več višjega, visoko kvalificiranega delavstva,

8. na sodelovanje s strokovnimi organizacijami in uporabo izsledkov v strokovnih inštitutih,

9. na proučevanje notranjega in zunanjega tržišča, tako da se bo lahko pravilno usmerjala proizvodnja posameznih izdelkov po trenutnih potrebah na trgu,

10. na razširjenje sodelovanja med podjetji, da bomo dosegli čim boljši gospodarski efekt in enoten nastop na domačem, predvsem pa na tujem tržišču. Sodelujejo naj podjetja tudi pri uvažanju enake opreme ali reprodukcijskega materiala, tako da uporabljajo medsebojne izkušnje in skupno nabavljajo.

8. poglavje

Kmetijstvo

1. Za uspešen razvoj kmetijske proizvodnje je predvsem treba izvršiti te naloge:

a) povečati proizvodnost na enoto površine in na enega zaposlenega,

b) večino kmetijske proizvodnje preusmeriti v proizvodnjo za tržišče,

c) spremeniti družbene odnose na vasi z večjim delovanjem združenih organizacij v kmetijski proizvodnji,

č) preobraziti družbena kmetijska gospodarstva v moderne proizvodne obrate.

Glede na smernice v resoluciji o perspektivnem razvoju kmetijstva in združništva ter glede na zvezni in republiški perspektivni plan o gospodarskem razvoju bo treba v tem obdobju pričeti uvajati specializirano proizvodnjo v zasebnem sektorju in popolnoma preiti na takšno proizvodnjo na socialističnih kmetijskih gospodarstvih. Ta namen je treba doseči:

— z rajonizacijo kmetijske proizvodnje, ki glede na klimatske in talne razmere določa čim bolj smotrno izrabo kmetijskih zemljišč in deli področje okraja v 6 proizvodnih okolišev (rajonov):

1. alpski — živinorejski,
2. pohorski — živinorejski,
3. predalpski — živinorejski,
4. savinjski — hmeljarski,
5. konjiško-šentjurski — sadjarski in
6. obsotelski — sadjarsko-vinogradniški okoliš;

— z načrtnim vlaganjem družbenih proizvodnih in investicijskih sredstev v zasebnem sektorju kmetijstva, ki jih bodo porabile kmetijske zadrage za večji obseg sodelovanja z združniki in v socialistična kmetijska gospodarstva za svojo utrditev.

Pri vsem tem pa mora tudi v tem obdobju potekati razvoj kmetijstva po načelu, da sta tehnična in socialistična preobrazba kmetijstva enoten in neolčljiv proces.

2. Po teh smernicah se bo povečala bruto proizvodnja po vrednosti in po posameznih kmetijskih proizvodnih panogah:

(cene leta 1956) (v milijonih din)

	1956	1961	1961:1956
Poljedelstvo	4.760	8.119	170,6
Sadjarstvo	134	342	255,2
Vinogradništvo	166	263	158,4
Živinoreja	2.668	4.127	154,7
Domača predelava	240	483	201,3
Postranske panoge	723	1.250	172,9
Skupaj	8.691	14.584	167,8

Povprečno bi se letna proizvodnja povečala za 10,9 odstotkov.

3. Poljedelska proizvodnja se bo v letu 1961 v primerjavi z letom 1956 povečala verjetno za 70,6%.

Poljedelska proizvodnja se bo povečala zaradi povečanja njivskih površin za 7,6%, ker se bo zmanjšal travnati svet, ker se bodo z melioracijami pridobile površine, se zmanjšale površine pod žiti in povečale pod hmeljem, lanom in krmilnimi rastlinami in ker se bodo uvedli agrotehnični ukrepi na socialističnih kmetijskih gospodarstvih ter kmetijskih združenjih v sodelovanju z zasebnimi proizvajalci.

Pri najpomembnejših poljščinah in na travnikih računamo s temile povprečnimi hektarskimi pridelki (v q):

	1956	1961	Indeks povečanja
pšenica	13,8	28	202,9
ječmen	12,4	24	193,5
koruza	17,3	29,4	169,9
hmelj	11,4	13,5	118,4
lan	12,4	30	241,9
krompir	102,7	161,3	157,1
deteljno seno	46,4	60	129,3
travniško seno	28,1	45	161,1

Za ustvaritev planirane proizvodnje bo treba predvsem:

— uveljaviti rajonirano proizvodnjo posebno tistih pridelkov, ki imajo blagovni pomen,

— organizirati načrtno razmnoževanje najboljšega semena v takem obsegu, da ga bo dovolj za redno izmenjavo. Pri tem upoštevati pri pšenici predvsem dobro rodne italijanske sorte, pri koruzi hibridno seme in pri krompirju bolj zgodnje jedilne sorte,

— z umetnimi gnojili in najboljšim semenom oskrbovati v prvi vrsti socialistična kmetijska gospodarstva in združnike, ki bodo v proizvodnji sodelovali s kmetijsko zadrugo. Poraba umetnih gnojil naj znaša v letu 1961 vsaj 520 kg na ha obdelovalne zemlje,

— povečati površino hmeljišč vsaj za 1.400 ha, in to tudi izven ožjega hmeljarskega področja ter postaviti žične opore za hmelj na 1.220 ha,

— v letu 1961 posejati z jarim predilnim lanom vsaj 800 ha,

— za izboljšanje krmne osnove je treba povečati pridelovanje krmnih rastlin, bogatih z beljakovinami, in silazne koruze ter krmnega ohrovtva,

— na travnikih polno gnojiti, uvajati bolj zgodnjo košnjo in sodobnejše sušenje oziroma konzerviranje, organizirati čimveč čredinskih pašnikov in urediti planinske pašnike,

— socialistična kmetijska gospodarstva in kmetijske zadrage je za kompleksno strojno obdelavo treba opremiti z ustrezno mehanizacijo, med drugim s 680 različnimi traktorji z vsaj približno 6 priključnimi stroji v l. 1961. To bo omogočilo obdelovanje zemlje po sodobnejših agrotehničnih načelih in vplivalo na spremembo v proizvodnih odnosih.

4. V sadjarstvu je treba zaradi različnih naravnih razmer predvsem upoštevati rajonizacijo proizvodnje. Pri tem je treba sodobno obnovo sadovnjakov osredotočiti v socialističnem sektorju in v okviru novih združenih sadjarskih skupnosti na čimbolj strnjениh zemljiških kompleksih. Širiti je treba zlasti tista sadna plemena, ki dajejo glede na tržne in naravne razmere najboljše uspehe.

Vrednost sadjarske proizvodnje se bo povečala za 38% v letu 1961 glede na štiriletno predplansko razdobje. Ta povečana vrednost bo dosežena zaradi:

— organizirane in kontrolirane proizvodnje sadnih sadežev,

— obnove 1968 ha novih sadovnjakov, pri tem računamo z velikim deležem jagodičevja in drugih plemenitih sadnih vrst,

— asanacije starih sadovnjakov s posekom izrpanih dreves, pomlajevanjem in precepljanjem, ki mora biti končano do konca leta 1959,

— urejanja, gnojenje in načrtnega zatiranja boleznih in škodljivcev.

V vinogradništvu bo treba zmanjšati površine vinogradov za približno tretjino, in to na račun klimatsko in terensko neugodnih leg in direktno rodečih nasadov. Nova obnova mora biti smotrna, prilagojena sodobnemu načinu proizvodnje in mora strogo upoštevati rajonizacijo vinogradniške proizvodnje. V petletnem obdobju računamo z obnovo 445 ha vinogradov.

Proizvodnja bo usmerjena na kvalitetno namizno tipsko vino, zakar bo treba zgraditi ustrezne vinske kleti. Po vseh teh ukrepih v vinogradništvu pa se bo bistveno povečala proizvodnja šele po letu 1961.

5. Živinorejska proizvodnja se bo v letu 1961, kakor kaže, povečala za 54,7% v primerjavi z letom 1956.

Prirastek živine in živinorejskih proizvodov bo v planiranem obdobju takle:

govedo (ton)	20.795	28.129	7.354
prašiči (ton)	2.875	6.172	3.297
perutnina (ton)	267	820	555
mleko (milijonov litrov)	46	70,6	24,6
jajca (v milij. kosov)	18	24,8	6,8

Tako proizvodnjo bo mogoče ustvariti:

— le z majhnim povečanjem števila živine v zasebnem sektorju in z visokim povečanjem v socialističnih kmetijskih gospodarstvih,

— z izboljšanjem krmne osnove, predvsem s pridelovanjem beljakovinske krme,

— s specializirano vzrejo živine, upošteva je pri tem rajonizacijo te proizvodnje,

— z upoštevanjem vseh agrotehničnih ukrepov, predvsem povečanega umetnega osemenjevanja in smotrnim preprečevanjem in zatiranjem vseh živalskih boleznih in zajedavcev,

— s pogodbenim pitanjem mladih goved in mesnatih prašičev,

— organizacijo rejskih in razmnoževalnih središč ter prodajo vzrejnega naraščaja,

— večjim uvozom najkvalitetnejših, visoko proizvodnih živali,

— z zgraditvijo predelovalnih obratov, posebno mlekar.

Pri tem je treba izkoristiti vse možne oblike delovanja z uvajanjem čredinskih pašnikov na SLP zemljiščih (planinski pašniki) in pri zasebnih, s kooperacijsko nabavo plemenske živine, prav posebno pa je treba razširiti sodelovanje za povečanje pridelka na travniščih, izraženega v prirastku goveda.

6. Z regulacijo voda in melioracijami bodo zavarovane, izboljšane in pridobljene nove površine kmetijskih zemljišč. S pomočjo treh vodnih skupnosti, ki naj delujejo v okraju, bo mogoče regulirati v planiranem obdobju 20 km voda in 1.300 ha zemljišč ob teh vodah. Najmočnejše pa je treba pospeševati male melioracije s sodelovanjem kmetijskih zadrug.

7. Socialistična kmetijska gospodarstva bodo morala imeti važno vlogo v razširjanju socialističnih družbenih odnosov in razvijanju socialističnega sodelovanja. Dosledno morajo uvajati specializirano proizvodnjo v glavni stroki živinoreje. V govedoreji je

treba povečati število glav za 2,5-krat in zgraditi potrebne kapacitete, izvesti popolno mehanizacijo vseh del in uvesti sodobno organizacijo dela z nagrajevanjem po končnem proizvodu. Vsa posestva morajo izvesti arondacijo kmetijskih površin in nato izdelati dolgoročne ureditvene načrte.

8. Kmetijske zadruge morajo postati močan činitelj v razvijanju moderne kmetijske proizvodnje. Zato se morajo organizacijsko in materialno okrepiti ter se oskrbeti s številnejšimi sodobnimi proizvajalnimi sredstvi. Posebno zadruge hmeljskega področja naj uvajajo kompleksno mehanizacijo svojega kmetijskega področja s primernimi organizacijskimi oblikami.

Z večjimi sredstvi, z boljšim strokovnim znanjem svojega kmetijskega in ekonomskega kadra in z raznimi oblikami sodelovanja bodo zadruge lahko mobilizirale tudi znatna sredstva kmečkih gospodarstev. V okviru drugih združnih delavnosti pa bo odkupovanje in tudi predelava kmetijskih pridelkov glavni vir zadružne akumulacije.

Krepitev zadružne lastnine mora biti načrtna. Zato je potrebno, da vsaka zadruga izdelava svoj perspektivni program za planirano obdobje, na tej podlagi pa vsakoletni akcijski program, ki pa mora biti tudi v skladu s programom občinskega in okrajnega kmetijskega razvoja.

Kmetijske zadruge morajo tudi skrbeti, da bodo bolje obdelana vsa tista zemljišča, ki jih zasebni lastniki premalo izkoriščajo.

9. Vzgoji kadrov za kmetijstvo je treba posvetiti vso skrb. Usposobiti je treba okrog 300 kvalificiranih delavcev, 350 traktoristov in pridobiti 100 ekonomistov. Za sadjarske skupnosti je treba v praktičnem delu vzgojiti kvalificirane sadjarje — praktike. Z načrtnim štipendiranjem srednjega in višjega strokovnega kadra je treba zagotoviti število strokovnjakov za kmetijske zadruge, kmetijska gospodarstva in druge službe v kmetijstvu.

10. Investicije, ki se bodo v petletnem obdobju investirale v kmetijstvo, so po namenih in virih tele:

(v milijonih din)

Namen	Lastna namenska sredstva	Krediti	Skupaj
Gradnje	2.498	1.684	4.128
Oprema	645	1.505	2.150
Živina	495	577	1.070
Nasadi	1.307	926	2.233
Skupaj:	4.945	4.692	9.635

Od skupnega zneska za gradnje odpade na graditev hmeljskih sušilnic 1.166 milijonov din.

V znesku za opremo je obsežena celotna mehanizacija in druga oprema, največ seveda traktorji s priključki.

Od zneska za nasade odpade na obnovo hmeljišč 1.384 milijonov din. V razpredelnici pa niso zajete investicije za regulacije, ki bodo znašale 1.325 milijonov din, in za melioracije v znesku 325 milijonov din.

Na planirana kreditna sredstva računamo iz zveznega, republiškega in okrajnega investicijskega sklada, iz občinskih skladov za pospeševanje gospodarstva na vasi ter kreditnih združnih sredstev.

9. poglavje

Gozdarstvo

1. Etat v razdobju 1957—1961

Etat v razdobju 1957—1961 kaže razpredelnica:

Sektor	Vrsta drevja	Etat povpr.	od 1957 do 1961					Indeks seč. / pr.		% 1957	% 1961
			1957	1958	1959	1960	1961	Pov.	1957		
Skupaj	skupaj	343,6	347,6	345,6	343,6	341,6	359,6	101	102	100	98
	iglav.	199,2	201,2	200,2	199,2	198,2	196,2	95	96	94	98
	listav.	144,4	146,4	145,4	144,4	143,4	143,4	110	111	109	98
SLP	skupaj	97,6	97,6	97,6	97,6	97,6	97,6	107	107	107	100
	iglav.	54,2	54,2	54,2	54,2	54,2	54,2	94	94	94	100
	listav.	43,4	43,4	43,4	43,4	43,4	43,4	130	130	130	100
GG	skupaj	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	108	107	107	100
	iglav.	52,0	52,0	52,0	52,0	52,0	52,0	94	94	94	100
	listav.	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	131	131	131	100
Drugi SLP	skupaj	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	87	87	87	100
	iglav.	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	88	88	88	100
	listav.	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	80	80	80	100
Gozd. Zaseb.	skupaj	246,0	250,0	248,0	246,0	244,0	242,0	99	101	97	97
	iglav.	145,0	147,0	146,0	145,0	144,0	142,0	96	98	94	97
	listav.	101,0	103,0	102,0	101,0	100,0	100,0	103	105	102	97

Znižanje sečnje so bo nanašalo na znižanje podeželske porabe lesa, ne pa tudi na znižanje proizvodnje.

II. Perspektivni program za obdobje 1957—1961

a) prilagoditi sečnjo porabi lesa in proizvodni zmogljivosti gozdov;

b) v tekočem obdobju naj ostane blagovna proizvodnja enaka, kot je bila v letu 1957, ker v okraju primanjkuje lesa za gospodarstvo, zniža naj se podeželska poraba za kar so v okraju realni pogoji (povečanje proizvodnje v rudniku Velenje, hitra elektrifikacija podeželja);

c) dvigniti raven izrabe gozdov, da bo čim bolj ekonomično in racionalno. Predvsem je treba povečati delež bukove tehnike; računamo s povečanjem bukove hlovovine za žage od sedanjih 19 % na 30 %;

č) uvajati sodobne metode v gojitvi gozdov (intenzivna redčenja, postopna opuščanja klasične oplodne sečnje v enodobnih gozdovih, uvajanje postopne skupinske oplodne sečnje, pospeševanje prebralnih sečenj itd.);

d) povečati primarno gozdno proizvodnjo s sodobnimi metodami v gojitvi gozdov, s sajenjem iglavcev v listnate gozdove, z uvajanjem hitro rastočih drevesnih vrst in z melioracijo grumišč in novin v alpskih krajih;

e) dvigniti strokovno raven gospodarskega kadra, da bo usposobljen za izvrševanje postavljenih nalog;

f) okrepi javno gospodarsko službo pri občinskih LO in operativno gozdarsko službo pri KZ in gozdarskih poslovnih zvezah;

g) z gozdno gospodarskega stališča je treba proučiti vprašanje gozdnih gospodarstev in gozdarskih poslovnih zvez v kraju glede na število in obseg.

III. Značilnosti etata:

a) približno razmerje etata med blagovno proizvodnjo in podeželsko porabo naj bo:

a) blagovna proizvodnja	:	podeželska poraba
56 %	:	44 % ali
138.000 bruto m ³	:	108.000 bruto m ³

b) sečnja se bo v petletnem gospodarskem obdobju gibala takole:

	Prirastek bruto m ³	Sečnja		% sečnje od prirastka	
		1957	1961	1957	1961
Skupaj	339.700	347.600	339.600	102	100
61% iglavci	208.500	201.200	196.200	96	94
39% listavci	131.200	146.400	143.400	111	109
Gozdna gosp.	88.200	95.000	95.000	107	107
63% iglavci	55.400	52.000	52.000	94	94
37% listavci	32.800	43.000	43.000	131	131
Zasebni					
in drugi SLP g.	248.600	252.600	244.000	101	97
57% iglavci	147.200	149.200	144.200	98	94
43% listavci	101.400	103.400	100.400	105	102

c) sečnja lesa za blagovno proizvodnjo bo dala lesni industriji v obdobju 1957 — 1961 na razpolago letno tele količine hlovovine za žage:

Sektor lastništva	Etat iglavcev neto m ³	% hlodov. iglav.	Količina hlodovine iglav.	Etat listavcev neto m ³	% hlodov. listav. m ³	Količina hlodov. listav. m ³
1. SLP — GG						
GG Brežice	1.610	70	1.100	6.560	25	1.640
GG Celje	17.220	50	8.600	20.040	30	6.000
GG Nazarje	26.370	59	15.700	10.800	20	2.160
Skupaj	45.200	56	25.400	37.400	26	9.800
2. Zasebni sektor						
GLPZ Celje	39.500	45	17.800	26.500	27	7.150
GKPZ Mozirje	53.500	49	26.150	1.500	30	450
Skupaj	93.000	47	43.950	28.000	27	7.600

3. Skupaj						
1 + 2	138.200	51	69.350	65.400	26,6	17.400

IV. Perspektivni plan za gojitev gozdov v obdobju 1957—1961

V bodočem obdobju je treba pri gojitvi gozdov upoštevati te ukrepe:

- a) primerno dvigniti gozdno proizvodnjo, to je gozdni sklad in prirastek,
- b) privedi pod gozdno kulturo vse gole površine in tiste površine, na katerih je najsmotrnejša gojitev gozdov,
- c) izboljšati preveč izrabljene in degradirane gozdove.
- č) meliorirati grmišča, zlasti novine v alpskih in predalpskih krajih,
- d) uvajati sodobne, strokovne in ekonomične gojitvene tehnične ukrepe z obvladovanjem naravnih osnov.

1. Obnova, melioracija in nega gozdom

Primarno gozdno proizvodnjo nameravamo zvišati s sajenjem iglavcev in plemenitih listavcev v bukove gozdove, če temu ustrezajo ekološki činitelji.

Predvsem pa nameravamo dvigniti primarno gozdno proizvodnjo s sodobnimi gojitvenimi metodami. V ta namen je treba izboljšati odkazovanje.

Izboljšati je treba proizvodno zmogljivost preveč izrabljenih in degradiranih gozdov, zlasti grmišč (novin) v alpskih krajih z meliorativnimi ukrepi (podsetvijo in podsaditvijo).

Posebno je treba izboljšati stanje gozdov v plinskem območju Celja in okolice.

Dalje bo treba določati rastišča, primerna za vzgojo topolov, in ustanoviti poskusne nasade.

2. Varstvo gozdov

Varstvo gozdov je močno povezano s pravilnim gojenjem gozdov. Vsi ukrepi za varstvo gozdov naj bi bili predvsem preventivni. Treba bo vzgajati zdrave, mešane gozdove na ustreznih rastiščih, se dosledno držati sečnega reda in pravočasno odstranjevati vsa poškodovana drevesa, da ne bi postala leglo za razvoj raznih škodljivcev in izvor morebitnih bodočih uim.

3. Urejanje gozdov

Do 1. I. 1957 je bilo urejenih ca. 75% gozdov SLP, s katerimi gospodarijo gozdna gospodarstva.

Neurejeni so ostali tudi gozdovi SLP, s katerimi gospodarijo kmetijska gospodarstva in pa občinski gozdovi.

V zasebnem sektorju je bil izdelan ureditveni načrt le za 2.500 ha gozdov ali 3% od celotne površine zasebnih gozdov.

V petletnem gospodarskem obdobju bo treba urediti in izdelati gospodarske načrte za vse SLP gozdove v okraju. Ravno tako je treba izdelati ureditvene načrte za tiste gozdove SLP, s katerimi gospodarijo kmetijska gospodarstva, in za občinske gozdove.

Dalje bo treba urediti ca. 54% zasebnih gozdov ali 42.500 ha. V prvi vrsti je treba urediti gozdne predele z zadovoljivim skladom in prirastkom (Zg. Savinjska dolina, Pohorje).

4. Znanstvena raziskovanja

Pri znanstvenih raziskovanjih v gozdarstvu nameravamo dovršiti tale znanstvena in raziskovalna dela, naročena že v obdobju 1954—1956:

- a) raziskovanje topolovih rastišč v okraju Celje,
- b) dovršitev elaborata v melioraciji smrekovih monokultur na Pohorju,
- c) dovršitev karte gozdnih rastišč za gosp. enote Pišce (GG Brežice).

5. Fizični obseg gojitve gozdov

Spodnja tabela prikazuje fizični obseg gojitve gozdov za leto 1956 ter povprečni letni obseg gojitvenih del za obdobje 1957—1961:

	Letno povprečje		Indeks
	1956	1957—1961	
a) Obnova gozdov (pogozdovanja, setve, podsaditve) ha	479	402	84
b) Melioracija gozdov ha	31	168	540
c) Melioracija grmišč ha	—	102	—
č) Nega gozdov (žetve, čiščenje, rahljanje) ha	1.781	2.945	166
d) Urejanje gozdov ha	3.600	10.000	277
e) Varstvo gozdov v din	261.000	1.808.000	700
6. Stroški za reprodukcijo gozdov za obdobje 1957—1961			
a) za gozdove SLP — GG		66.000.000 din	
b) za druge gozdove SLP in zasebne gozdove		146.000.000 din	
Skupaj		212.000.000 din	

Za izvršitev povprečnega letnega planiranega obsega reprodukcije gozdov bo treba zagotoviti povprečni letni znesek:

Od zagotovljenih sredstev za reprodukcijo zasebnih gozdov bo treba usmeriti 50% za obnovo, nego, urejanje in varstvo gozdov ter za odkazovanje, 50% pa za vzdrževanje gozdnih komunikacij.

Da se zagotovi racionalna poraba sredstev za vzdrževanje gozdnih komunikacij v zasebnih gozdovih, naj izdelajo gozdarske poslovne zveze s sodelovanjem občinskih ljudskih odborov in po navodilih okrajne uprave za gozdarstvo in pod njenim nadzorstvom kataster gozdnih komunikacij v zasebnih go-

zdovih, ki se bodo vzdrževale iz sredstev za reprodukcijo zasebnih gozdov.

V. Perspektivni plan investicij

1. Plan graditev gozdnih cest 1957—1961 v obeh sektorjih:

Za zgraditev gozdnih cest bo treba zagotoviti iz okrajnega gozdnega sklada tale sredstva:

	(v milijonih din)
zasebni sektor	254 din ali povprečno letno 46,8 din
SLP sektor	194 din ali povprečno letno 39,4 din
inv. programi	13 din ali povprečno letno 2,6 din
Skupaj	444 din ali povprečno letno 88,8 din

Sredstva okrajnega gozdnega sklada so enotna družbena sredstva, ki naj se investirajo v tiste objekte gozdarstva, pri katerih bo dosežen največji gospodarski uspeh.

V obdobju 1957—1961 naj se izdelajo investicijski programi za zgraditev gozdnih komunikacij za vse večje neodprte gozdne komplekse obeh sektorjev.

S smotrno razporeditvijo gradenj za gozdne gospodarske organizacije, z izboljšanjem gradbene opreme in s poenostavitvijo gradbenih elementov je treba znižati gradbene stroške.

2. Gradbeni plan za gozdne stavbe v obdobju 1957—1961.

Za zgraditev logarnic in upravnih stavb bo treba zagotoviti iz okrajnega gozdnega sklada tale sredstva:

	(v milijonih din)
SLP sektor	27,3 din ali povprečno letno 5,4 din
zasebni sektor	68,0 din ali povprečno letno 13,7 din
Skupaj	95,3 din ali povprečno letno 19,1 din

3. Oprema za leta 1957—1961

Za nabavo opreme, potrebne pri graditvi gozdnih cest bo treba zagotoviti iz okrajnega gozdnega sklada 28 milijonov din ali povprečno letno 5,6 milijonov din.

4. Investicije v gozdarstvu v obdobju 1957—1961

Zap. št.	Investicije	%	Stroški v milij. din
1.	Gozdne ceste v obeh sektorjih	76,6	444,0
2.	Gozdarske stavbe v obeh sekt.	16,4	95,0
3.	Investicijski programi	2,3	13,0
4.	Oprema za stavbe	4,7	28,0
	Skupaj investicije	100,0	580,3
	ali povprečno letno		113,4 milijonov din.

VI. Storilnost gozdarskega dela

V obdobju 1955—1956 se je pri gozdnih gospodarstvih ustvarjal na enega zaposlenega delavca tale dohodek:

	1955	1956
narodni dohodek	332.260 din	337.864 din

Za razdobje 1957—1961 se bo dvignil narodni dohodek pri gozdnih gospodarstvih na povprečno 360.000 dinarjev letno na zaposlenega delavca.

Računamo, da bomo to zvišanje narodnega dohodka dosegli s povečanjem storilnosti. Storilnost bomo dvignili s temile ukrepi:

1. delavstvo bo treba opremiti s sodobnim in kvalitetnim gozdarskim orodjem,

2. s tečaji in seminarji bo treba še nadalje usposabljalati delavce in jim omogočati, da bodo dosegli kvalifikacije,

3. treba po povečati higiensko-tehnično varnost pri delu in izboljšati delovne razmere na deloviščih.

Storilnost je mogoče meriti le pri gozdnih gospodarstvih, t. j. v gozdnih SLP sektorja, storilnost v zasebnem sektorju se pa ne da evidentirati.

VIII. Družbeni bruto produkt gozdarstva

Družbeni bruto produkt gozdarstva se bo gibal v okraju Celje takole: (v milijonih din)

	1956	Povprečje 1957—1961
Sektor SLP	700	650
Zasebni sektor	1.150	1.300
Skupaj	1.850	1.950

VIII. Lovstvo

1. Zvišati bo treba osnovni fond divjadi zlasti s ponovno nasaditvijo tiste vrste divjadi, ki je avtohtona v loviščih celjskega okraja.

2. Za dobro nadzorstvo bo treba izboljšati čuvajsko službo. Zlasti pa bo treba povečati gojitvene naprave, predvsem število krmišč.

3. Bolj kot do sedaj bo treba loviti žive zajce za izvoz. Lovske družine pa bodo morale nadaljevati s delom za lovski kataster in izboljšanje lovišč.

4. Lovski turizem kot stranska veja turizma ima vse pogoje za razvoj. Zato ga morajo lovske družine skupno s turističnimi organizacijami uvajati povsod, kjer so zanj ugodne razmere.

10. poglavje

Gradbeništvo

1. V skladu s planirano investicijsko delavnostjo v obdobju 1957—1961 bo treba povečati tudi obseg gradbenih del, tako da bo njihova vrednost v letu 1961 za 95% večja kot v letu 1956, za kar se bo morala povečati kapaciteta gradbenih in projektantskih podjetij za 27%.

2. Da bi se gradbena proizvodnja racionalizirala, je potrebno, da se gradnje izvajajo po načelu velikih investitorjev (n. pr. zavodov za zidavo stanovanj in podobno). Dalje je potrebno, da se gradi po dolgoročnih programih (n. pr. program za zidavo stanovanj, za zidavo šol, cest), s čimer bomo stabilizirali razmere v tej panogi.

Na podlagi takšnih dolgoročnih programov je mogoče sklepati dolgoročne pogodbe tako glede materiala in obrtnih izdelkov kot tudi glede na smer gradbenih del.

3. Da bi se izboljšala kvaliteta projektiranja, ki je podlaga za racionalno gradnjo, se bo ustanovilo močno projektivno podjetje, ki bo moralo obvladati predvsem dela pri projektih visokih gradenj. To bomo dosegli z združitvijo sedanjih malih projektivnih birojev.

Prav tako bi se za vso množično gradnjo (predvsem stanovanjsko) izdelali še dodatni lokalni predpisi, ki bi zahtevali izvedbeni projektni elaborat in tehnično dokumentacijo, da s tem zagotovimo vse elemente racionalizacije in predvsem nemoten potek dela.

4. Da bi se gradnje racionalizirale, nameravamo gradbena podjetja združiti v manjše število močnih gradbenih podjetij z dosledno interno specializacijo tako glede gradbenih kot tudi glede obrtniških del. Prav tako bi bilo treba koncentrirati gradbeno mehanizacijo, da bi bili gradbeni stroji bolj izrabljeni.

Razvoj gradbenih podjetij je treba usmeriti tako, da bo prilagojen spremenjeni strukturi gradbenih del. Ker raste gradnja objektov za družbeni standard, je treba posebno povečati kapaciteto stavbinske socialistične obrti, in sicer nasproti letu 1956 za okroglo 155 %. Ti specializirani obrati naj bi se krepili predvsem v sklopu gradbenih podjetij, s čimer se ustvarja bolj koordinirano in operativnejše delo. Gradbena podjetja se bodo morala bolj mehanizirati. Predvsem je treba investicije usmeriti v specialno opremo za visoke gradnje in stavbinsko obrt, da bi se tako racionalizirala in pocenila zidava stanovanj.

5. Za napredek gradbeništva je osnovnega pomena razvoj gradbene industrije.

Zato je nujno potrebno, da bodo rekonstrukcije opekarn v skladu s perspektivnimi potrebami racionalne gradnje, to pa mora biti pogoj za usmerjanje investicij. Zavoljo nujnih potreb je treba dati investicijam v gradbeno industrijo prednost pred vsemi nujnimi.

Posebno je treba razvijati industrijo lahkih gradbenih materialov (lurgi pepel, lahki beton, plošče iz lesenih odpadkov) ter industrijo izdelkov iz prednapetega betona (montažni elementi, stropni nosilci itd.).

Da bi se zagotovil nujno potreben razvoj stavbinske obrti, je treba predvsem:

a) omogočiti nakup sodobne opreme in drobne mehanizacije;

b) usmeriti vse napore podjetij v vzgojo obrtniških kadrov;

c) posvetiti posebno pozornost vodilnemu kadru specializiranih obratov, ki bi moral biti pobudnik za uvajanje višje delitve dela, novih postopkov itd.

č) z lokalnimi predpisi zagotoviti obvezno uporabo tipskih elementov, kar bo omogočilo prehod na serijski način proizvodnje.

7. Organizacije velikih investitorjev (stanovanjski zavodi itd.) bi morale v skladu s svojo nalogo delovati tudi kot študijski organi in kot takšni biti pobudniki za uvajanje novih gradbenih materialov, tipov, polmontažne in montažne gradnje itd.

S takšno svojo vlogo bi lahko operativno usmerjale skladen razvoj gradbene operative in industrije gradbenega materiala kakor tudi racionalno projektiranje.

8. Za racionalno gradnjo bi bilo smotrno ustvariti tesno sodelovanje med gradbeno industrijo in izvajalci gradbenih del. S takšnim sodelovanjem bi se

predvsem doseglo mnogo boljše sodelovanje v proizvodnji gradbenega materiala, pocenil bi se transport množičnih gradbenih materialov in pospešil tudi obojestranski napredek.

9. Razen kadrov v stavbinski obrti, predvsem teracerjev, soboslikarjev in parketarjev, primanjkuje prav tako tudi strokovnega gradbenega kadra, t. j. predvsem inženirjev, šolanih delovodij, projektantov za instalacije, betonarjev in strojnikov. Organizacije s področja gradbeništva bodo morale posvetiti vzgoji teh kadrov posebno pozornost.

Poseben problem predstavljajo kadri v industriji gradbenega materiala. Te gospodarske organizacije naj si po svojem združenju oskrbe potrebno jim instruktajno pomoč (predavanja, tečaje, seminarje itd.) strokovnjakov pri Zavodu za raziskovanje materiala in konstrukcij LRS. Od časa do časa naj imenovane strokovnjake pokličejo vsaj na posvet tudi v svoje obrate.

10. Investicije v gradbeništvo bodo znašale v bodočih letih 345.000.000 din, in to za nabavo opreme.

11. poglavje

Promet

Hitri razvoj gospodarstva in naraščanje prebivalstva zahtevata ustrezen razvoj prometa. To vprašanje je v okraju Celje toliko bolj pereče, ker so kapacitete prevoznih podjetij, PTT službe, železnice kakor tudi komunikacijsko omrežje zaradi izrednega povečanja prometnih storitev izrabljena v toliki meri, da bi jih bilo treba precej v celoti nadomestiti.

1. Največji problem in ozko grlo prometa v okraju je celjsko železniško vozlišče. Stanje je po regulaciji Savinje postalo še bolj kritično. Enotirni odsek pred Celjem povzroča velike postanke in zamude in tudi ogroža varnost prometa. Ker so na razpolago za ranžiranje vagonov le 4 tiri, treba pa bi jih bilo za sedanje število vagonov vsaj 12 z dolžino po 80 m, bo nujno treba do leta 1961 ločiti potniško postajo od tovarne in zgraditi zadostno število tirov. Urediti bo treba tudi peron in čakalnice za potnike.

2. Zaradi splošnega gospodarskega razvoja se pričakuje tudi povečanje storitev v PTT službi. V okviru razpoložljivih sredstev bo treba predvsem povečati kapacitete telefonskih central, zmanjšati zastarele naprave, odpraviti ozka grla v medkrajevnem telefonskem omrežju in v čim večji meri kabirati telefonsko omrežje. Urediti bo treba tudi primerne avto-busne zveze, ki bodo omogočile dostavo pošte v oddaljene kraje brez zamud. Pri gradnji novih cest ali pri polaganju kanalizacije za plin, vodovod, elektriko in telefonskih linij bo treba odpraviti nekoordinirano gradnjo.

3. Da bi se promet v naslednjih letih razvijal nemoteno, bo treba poleg rednega vzdrževanja rekonstruirati in modernizirati ceste Strmec—Dobrna, Vojnik—Vitanje in Vojnik—Dobrna, Cesti Planina—Sevnica in Rimske Toplice—Jurklošter, ki ju je poškodovala poplava, bo treba usposobiti za redni promet. Zgraditi bo treba tele mostove: most čez Ločnico v Ločnici, most čez Hudinjo v Soteski, most čez Lokvico v M. Gradcu, most čez Bistrico v Bistrici ter 7 lesenih mostov čez Gračnico. Da bi se omogočila nova graditev in rekonstrukcija cest in cestnih objektov, se mora izpopolniti oprema cestne uprave in zato nabaviti 2 asfaltna stroja, en valjar, 2 tovornjaka, 4

kamnolomske stroje in 1 gradbeni stroj ter urediti skladišča. Če obstoječe kamnolome bo treba tehnično izpopolniti.

Za investicije vseh teh del so na razpolago 104 milijoni din v okrajnem investicijskem skladu. V letih 1957 in 1958 je bilo in bo izčrpanih 24 milijonov din za tale dela, ki so ali bodo opravljena v tem obdobju: cesta Vojnik—Dobrna, most v Bistrici, ureditev skladišč cestne uprave. Ostalih 80 milijonov din pa bo porabljenih v letu 1959—1961 za druge predvidene investicije. Sredstva iz občinskih investicijskih skladov (120 milijonov din samo za razdobje 1959—1961) pa bodo v glavnem porabljena za investicije na občinskih cestah.

4. Zaradi vedno večjih potreb po prevoznih sredstvih za prevoz prebivalstva bo treba nabaviti v razdobju 1957—1961 25 avtobusov. V letu 1957 smo nabavili 5 avtobusov, druge pa bomo v razdobju 1958—1961. Zaradi teh nabav bo mogoče razširiti avtobusno mrežo od 890 km v letu 1956 na 1.640 km v letu 1961 in zvišati število avtobusnih prog od 28 v letu 1956 na 35 v letu 1961. Skupne investicije bodo znašale ca. 300 milijonov din, tako da se bodo zvišale letne investicije od 35,5 milijonov v letu 1956 na povprečno 60 milij. v letih 1957—1961. Ta sredstva bodo zagotovljena iz lastnih kreditov. Do leta 1961 bodo povečali število voženj dnevno zlasti na tehle progah: Celje—Logarska dolina, Celje—Bistrica ob Sotli, Celje—Slov. Konjice, Celje—Rim. Toplice, Celje—Zagreb. Na novo bodo uvedene proge: Celje—Radenci, Celje—Trbovlje, Bistrica ob Sotli—Brežice, izboljšan pa bo tudi mestni promet v Celju.

Za uspešnejši cestni tovorni promet bomo nabavili v razdobju 1957—1961 42 tovornjakov s skupno tonažo 264 ton. V letu 1957 je bilo že nabavljenih 6 tovornjakov s skupno tonažo 40 ton, drugih 36 tovornjakov s tonažo 224 ton pa bomo nabavili v razdobju 1958—1961. Razširjena bo tudi garaža in zgrajeni bodo prostori za prenočevanje šoferjev. Sredstva za te investicije, ki znašajo 321 milijonov, bodo na razpolago iz kreditov in iz lastnih skladov podjetij.

12. poglavje

Trgovina

a) Razvoj organizacijskih oblik do leta 1961

Zaradi hitrega gospodarskega razvoja bo treba v bodoče sprostiti trgovino administrativnih vezi. Cene naj se oblikujejo po zakonu tržišča, tako da si družba zagotovi potrebno intervencijo in kontrolo. Povečana proizvodnja in povečano število prebivalstva zahtevata, da se skladno z drugim razvojem gospodarstva primerno tehnično opremlja in razširi trgovinsko omrežje, tako da bo kos vsem nalogam, ki se predenj postavljajo. Zato računamo s temile nalogami:

1. Trgovinsko omrežje na drobno se mora razširiti na vse tiste kraje v okraju, kjer doslej potrebe potrošnikov niso bile zadovoljene in morajo potrošniki kupovati v trgovinah v oddaljenih krajih. Posebno velja to v strnjjenih krajih in novih naseljih, kjer doslej niso bili zgrajeni potrebni trgovinski lokali.

2. Trgovini na drobno je treba v naslednjih petih letih omogočiti povečanje zmogljivosti lokalov za 5.265 m². Od tega odpade na nove lokale 3.500 m² prodajnih prostorov, ostanek, t. j. 1.765 m², pa na razširi-

tev in povečanje dosedanjih lokalov. Največ novih lokalov odpade na Novo Velenje, in sicer 1.850 m², ter na Celje 1.000 m², ostalih 650 m² pa se razdeli na druge občine. Posebna skrb pri ustanavljanju novih trgovin naj velja trgovinam z živili, posebej pa še trgovinam s sadjem in zelenjavo, mlekom, kruhom in mesom.

Pri graditvi novih lokalov bomo izbrali najbolj racionalne možnosti, ki bodo na razpolago, s stališča urbanističnih načrtov oziroma sodobne tehnike pri predaji blaga. Poleg zidave lokalov v stanovanjskih blokih naj se uveljavi poceni način zidanja lokalov v obliki paviljonov.

Prednost pri izvajanju programa naj imajo predvsem industrijski in turistično pomembni kraji.

3. Še v večji meri kot razširitev trgovskega omrežja pa je potrebna rekonstrukcija in modernizacija trgovinskih obratov. Blagovni promet zaostaja prav zaradi tega, ker je poslovanje trgovin neracionalno in konservativno. Da bi se povečala kapaciteta prodaje na prodajalca in trgovino, bo neobhodno potrebno mehanizirati postrežbo in preiti na sodobnejše oblike manipulacije z blagom, predvsem pa bo treba zagotoviti čim hitrejši razvoj embalaranja, tako v industriji kot tudi v trgovini na debelo. V tej zvezi pa bo treba spreminiti tudi zastarele oblike izračunavanja in evidentiranja s tem, da se opusti pisanje propagandnih blokov in se preide na strojno seštevanje (registrirne blagajne). Boljša tehnična opremljenost bo olajšala delo prodajnega osebja, obenem pa bo zagotovila kulturno postrežbo.

4. Po načelih, da se proizvodnja čim bolj približa tržišču in prilagodi svoj program glede na kakovost, izbor in cene splošni porabi naj se v večji meri ustanovijo prodajalne industrijskih podjetij, predvsem v strokah, kjer ima proizvodnja zaokrožen asortiment blaga. Hitra uvedba standardizacije vseh proizvodov bi v mnogočem prispevala k zaščiti potrošnika in onemogočila nesolidno konkurenco med proizvodnimi podjetji, prav tako pa bo vplivala na stabilizacijo tržišča.

5. V krajih, kjer je zaradi minimalnega prometa ogrožena rentabilnost trgovine, bo treba upoštevati trgovino s pavšalnimi obračunom.

6. Obravnavanje trgovine kot samostojne gospodarske panoge pomeni, da si bo morala sama sebi zagotoviti potrebne materialne pogoje za vzdrževanje in razvoj. Organizacija trgovine se ne more postaviti šablonsko, vendar je nujno potrebno, da se bodo v bodoče ustanovljale velike gospodarske organizacije, ki bodo zmogle zniževati stroške in koristno uporabiti razpoložljiva sredstva. Prav tako imajo velike organizacijske enote možnost boljše manipulacije z blagom, boljše organizacije transportne in skladiščne službe in boljše pogoje pri nakupu blaga. Zato naj bo naloga organov za blagovni promet onemogočiti nadaljnjo drobitev trgovinskih, poslovnih enot, pač pa pospeševati ustanavljanje večjih gospodarskih organizacij, znotraj njih pa naj se izpelje specializacija.

7. Reorganizacija kmetijskih zadrug in v tej zvezi osamosvojitve trgovinskih organizacij za prodajo blaga za široko porabo je posledica razširjenih nalog kmetijske proizvodnje in odkupa. Z odcepitvijo nekmetijskih panog so postale kmetijske zadruge izključni odkupovalec, zato se njihova odgovornost za

pospeševanje proizvodnje in zajemanje vseh razpoložljivih tržnih presežkov močno povečuje. Med drugim je važna naloga kmetijskih zadrug v tem, da preidejo na organiziran način odkupa, da sklepajo s svojimi člani — proizvajalci pogodbe in na ta način zagotovijo potrebne količine pridelkov za trg, proizvajalcem pa gotov plasman. Na drugi strani pa mora biti tudi organizirana prodaja kmetijskih pridelkov, tako da se ustanovijo trgovinska podjetja, ki bodo odgovorna za preskrbo prebivalstva. Le-tem bo v bodoče treba zagotoviti zadosti skladišč in mehanizacijo. Prav pri preskrbi s kmetijskimi pridelki je važno sodelovanje občin s kmetijskimi zadrugami in trgovino. Občine bodo sestavljale bilanco tržnih presežkov in potreb prebivalstva za svoja področja, v okrajnem okviru pa se bo zagotovila potrebna koordinacija. Posebna skrb naj velja tistim proizvodom, s katerimi smo v našem podjetju pasivni in ki se morajo uvažati iz drugih krajev. Ker imajo kmetijski pridelki specifične zahteve glede na odkup in manipulacijo, bo treba za vsak konkretni primer izdelati način odkupa in plasman. To velja predvsem za meso, mleko in sadje.

8. Trgovina na debelo bo tudi v bodoče imela važno vlogo. Nesorazmerno visok promet nasproti trgovini na drobno pa govori o tem, da se je grosistična trgovina v zadnjih letih zelo razvila. Močnejša kon-

kurenca detajlističnih trgovinskih organizacij pa bo omogočila, da bo vloga trgovine na debelo razmeroma padla. Tudi po številu je grosističnih podjetij preveč, zato naj bo naloga blagovnega prometa, da se istovrstna podjetja združijo in preusmerijo na medokrajno konkurenco. Zato bo treba grosiste iste vrste znotraj okraja združiti v eno podjetje.

Z ustanavljanjem močnejših detajlističnih podjetij je vzporedno s tem treba gledati, da bodo tudi grosistična trgovska podjetja prevzela nalogo ustanavljanja trgovin na drobno in da se bodo glede na objektivne možnosti in glede na smotrnost organizacije in konkurenčnosti preosnovala v grosiste — detajliste ali pa v detajliste — grosiste. Le tako bo mogoče ustvariti materialno podlago za izdatnejše investicije v trgovini na drobno iz sredstev, ki se sedaj pretežno akumulirajo pri grosistu. Grosistična trgovska mreža praviloma ne bi smela prekoračiti obsega poslovanja na svojem območju niti ne bi smela ustvarjati dohodka, ki bi bil sorazmerno ugodnejši od tistega v trgovini na drobno.

Po vpoštetem povečanju blagovnega prometa, vpoštetem številu prebivalstva, prodajnih mest oziroma trgovin v naslednjih petih letih se bodo v okraju dosegle tele spremembe v obremenitvi trgovine na drobno:

	1955	1956	1961
1. Število prebivalcev	192.240	195.952	204.600
2. Število trgovin na drobno	478	498	579
3. Zaposleno osebje v trg. na drobno (brez vajencev)	1.439	1.475	1.985
4. Letni promet v 000 din	10.658.000	10.535.154	16.350.000
Letni promet na:			
5. prebivalca (v abs. št.)	55.500	54.500	80.000
6. zaposleno osebje v trg. na drobno v 000	7.350	7.150	8.250
7. trgovino (v 000)	22.100	21.100	28.100
Prebivalcev na:			
8. Zaposleno osebje v trg. na drobno	133	131	105
9. trgovino	400	390	346
10. trgovskega kadra na prodajalno	3	2,9	3,4

9. Trgovina z lesenimi izdelki bo v perspektivnem obdobju imela važno vlogo:

a) Na področju blagovnega prometa z lesom je treba spraviti v sklad presežne kapacitete žagarskih obratov z razpoložljivimi količinami hlodovine.

b) S plani sečnje je treba zagotoviti proizvodnjo tistih gozdnih sortimentov, ki bodo omogočili čim racionalnejšo izrabo lesne mase. Pri gozdnih gospodarstvih in gozdarskih poslovnih zvezah pa je treba doseči natančno izpolnjevanje planov po sortimentih.

c) Pri alimentaciji hlodovine naj se daje absolutna prednost predelovalnim obratom in naj se doseže, da se čimveč lesa predela v končne izdelke bodisi za domači trg ali izvoz.

č) Urediti je treba obratovanje žag veneciank, da bodo le-te obratovala samo za kmečka gospodarstva, ne pa da se jim omogoča nedovoljen razrez tudi za trg.

d) Poostri je treba kontrolo nad blagovnim prometom z lesom po tržni inspekciji, predvsem pa precizirati in dopolniti nekatere predpise, da onemogočimo izigravanje predpisov.

10. Trgovina s tehničnimi predmeti mora ustanoviti lastne delavnice za popravilo aparatov in strojev, da se s tem omogoči, da se storitve te vrste hitreje opravljajo.

b) **Promet, zaloge in krediti**

1. Promet se bo v trgovini na drobno dvignil v 5 letih za 55 %, v grosistični trgovini pa za 50 %. V naslednjih letih se bo struktura potrošnega sklada spremenila tako, da mora računati z večjim vlaganjem dohodkov potrošnikov v industrijske izdelke kot pa za nabavo živil. Vse to bo posledica povečanja kupne moči in povečanja industrijske proizvodnje. Računa se, da bo razmerje med prometom živilskega in drugega blaga v letu 1961 25:75 % v korist industrijskega blaga. Dalje se računa, da se promet grosistov z živi ne bo vidno povečal. Obstajajo pa možnosti za povečanje prometa pri grosistih s tehničnim blagom, v skladu z razvojem kmetijstva ter spremembami v strukturi potrošnega sklada.

2. S tem planom določeni promet grosistične trgovine je večji od republiškega povprečja. To nesorazmerje ustvarja predvsem hitri razvoj grosista z železnino in tehničnim blagom, ki je dosegel v letu 1957 promet preko 7 milijard, kar pomeni, da je realiziral skoraj eno četrtino celotnega prometa trgovine na debelo in drobno. Deloma pa je na povečanje grosističnega prometa vplival tudi ugodnejši pridelek in cena hmelja.

3. Vzporedno s povečanjem prometa v trgovini na drobno in debelo in z vštetim povečanjem števila poslovalnic se bo moral povečati tudi obseg zalog. S povečano proizvodnjo in uvozom blaga za široko porabo bo olajšana nabava. Tako bo mogla trgovina tudi neodvisno od prometa povečati svoj asortiment. Zaloge v detajlistični trgovini se bodo povečale za ca 60 %, kredit oziroma obratna sredstva pa bi se morala v skladu s povečanjem zalog in izboljšanjem asortimenta povečati za 136 % v primerjavi z letom 1956. S tem bi bilo odpravljeno nesorazmerje med kreditom in zalogami, dopuščeno pa bi bilo še vedno 7-dnevno kreditiranje mimo banke, kar je v normalnih razmerah reden pojav. Zaloge v grosistični trgovini se bodo povečale za 44 % in za prav toliko tudi krediti.

Dinamika prometa, zalog in kreditov bo v naslednjih 5 letih takale:

Promet trgovske mreže na drobno bo znašal v letu 1961 16.350.000.000 din, v grosistični trgovini pa 13.600.000.000 pri povprečnem koeficientu obračanja v trgovini na drobno 7,3, v trgovini na debelo 6,0.

Kreditna kvota bo pri predvidenem prometu znašala v trgovini na drobno 1.920.000.000 din, zaloge pa 2.240.000.000 din.

c) **Trg s kmetijskimi pridelki**

Problematika trga s kmetijskimi pridelki narekuje naloge odkupnim in prodajnim organizacijam, ki bodo delale v bodočih petih letih za rešitev tehle za preskrbo bistvenih vprašanj:

1. Kmetijske zadruga naj bodo tudi v bodoče glavni odkupovalec. V ta namen bo treba zadrugo še bolj organizacijsko in tehnično usposobiti. Predvsem si morajo zadruga zagotoviti potreben strokovni kader, potrebna skladišča in po potrebi tudi depoje za živino.

2. Zadruga si morajo prizadevati, da odkupijo vse tržne presežke iz organizirane in neorganizirane proizvodnje, da pospešujejo kvaliteto, ker bo le na ta

način mogoče spodbuditi pridelovalce, da bodo pridelovali in nudili tržišču kvalitetno blago.

3. Zadruga naj se pri prodaji kmetijskih pridelkov prizadevajo, da s svojimi pridelki samostojno nastopajo na tržišču, če pa to ni mogoče, naj kot agent nastopijo kmetijsko-proizvajalne zveze. Plan preskrbe je treba prilagoditi izvoznim kontingentom, kajti le na ta način bo mogoče preprečiti nenormalno nihanje cen na trgu in pa sezonsko pomanjkanje nekaterih kmetijskih pridelkov. Uveljaviti bo treba sistem garantiranih cen za pridelovalca, kar daje tržišču posebno stabilnost.

4. Po pokritju lastnih potreb proizvajalcev in po pokritju reprodukcije razpolaga okraj Celje s tržnimi presežki v kmetijski proizvodnji, ki zadostujejo za kritje potreb celjskega področja le v tehle artiklih: krompir, sadje (jabolka), jajca, mleko.

Potrebe po drugih pridelkih pa so le deloma kriti, zato moramo za določen obdobje še računati na uvoz z drugih področij za posamezne artikle. Upoštevajoč količine po mednarodni FAO lestvici, pa bi tržni presežki okraju zadostovali za kritje potreb, razen pri krompirju. V naslednjih letih bodo občine izdelale pregled tržnih potreb in razpoložljivih tržnih presežkov in ga med seboj prilagodile.

5. Za posamezne kmetijske pridelke bo treba izdelati natančen režim odkupa v tehničnem pogledu poti od pridelovalca do potrošnika. To velja predvsem za odkup in prodajo živine, sadja, mleka in vina.

č) **Investicije v trgovini**

Iz nakazanih smernic za razvoj trgovine sledi, da bo treba za kritje najnujnejših potreb trgovine zagotoviti sredstva v višini 1.678.700.000 din.

Od celotnega zneska je namenjeno za gradnjo 842.000.000 din.

Za opremo 593.900.000 din in za prevozna sredstva 242.800.000 din.

Skupna vrednost investicij v trgovini na drobno bo znašala 821,9 milijonov din ali 48,5 %, v trgovini na debelo 856,8 milijonov din ali 51,5 %. Glede na potrebe trgovine na drobno in na sorazmerno zmanjšane vloge grosistične trgovine je razmerje investicij neustrezno. Dejstvo pa je, da je živela grosistična trgovina glede na tehnično opremo v preteklih letih v težkih razmerah. Celotni trgovini primanjkuje skladišč, predvsem pa je znatno pomanjkanje skladišč v Celju. V letu 1957 se je moralo porušiti celo obstoječe skladišče za sadje in zelenjavo. Zato je znesek glede na dejanske potrebe realen, če upoštevamo pri tem že bodoče organizacijske oblike grosistične trgovine.

V planiranem znesku za grosistično trgovino sta zapopadeni skladišči Hmezada in Kovinotehne. Ti skladišči imata že rezervirana lastna investicijska sredstva. Nekaj nad polovico predvidenih investicijskih sredstev pa odpade na drugo trgovino in na grose — detajliste.

Predvidena investicijska sredstva za trgovino na drobno bodo uporabljena za tele namene:

1. za zidanje in razširitev lokalov,
2. za tehnično opremo,
3. za prevozna sredstva.

Glavni poudarek pri bodočem investiranju naj bo na tehnični oprémi in na modernizaciji poslovanja na sploh. Tako se bo povečala zmogljivost na zaposlenega in na trgovino. Sorazmerno s planiranim povečanjem števila prodajaln v republiškem merilu je to število v celjskem okraju nižje in znaša nasproti obstoječemu številu lokalov 16 %. Nastajanje gosto naseljenih krajev in zaključenih, strnjenih naselij narakuje, da se predvsem gradijo veliki trgovinski lokali za preskrbo prebivalstva, ki bi znatno presegle dosežanje povprečje v površini in zmogljivosti sploh. Računa se, da bodo imele takšne trgovske organizacije znotraj svojih lokalov specializirane oddelke kakor blagovnice. Predpisi omogočajo, da sodelujejo potrošniki pri dohodku trgovine. Zato bo zelo važna naloga potrošniških svetov, da bodo to možnost pravilno izkoristili in usmerjali sredstva za izboljšanje tehnične opremljenosti in za manjše dopolnitve v trgovinah.

d) Kadri

Glede na sedanje stanje je razmerje visoko kvalificiranih delavcev nasproti drugim neprimerno. To nesorazmerje je še bolj očitno, če primerjamo število visoko kvalificiranih delavcev s prodajalnami, saj pride en visoko kvalificiran na 5,2 prodajalen. V preteklosti so bile posebne težave pri vzgoji novega naraščaja, saj trgovina ni razpolagala s svojim lastnim šolskim poslopjem, tako da se je moral del vajencev šolati izven celjskega področja. Zgraditev šolskega poslopja pa bo omogočila normalnejši priliv novih moči. Posebno skrb pa bo treba posvetiti izobraževanju starejših kadrov. V večji meri bo potrebna pomoč sklada za kadre pri financiranju raznovrstnih tečajev in seminarjev v trgovini.

Skladno s povečanjem prometa in števila trgovin bo treba usposobiti najmanj 684 delavcev in uslužbencev v trgovini, računajoč pri tem na mehanizacijo in racionalizacijo poslovanja. Dotok novih kadrov se bo povečal za 35 %, to pa je v razmerju s povečanim prometom za ca. 20 % manj. Vendar ni videti, da bi lahko dotok novih ljudi v trgovino povečali. Zato je plan glede na dejanske možnosti realen.

13. poglavje

Gostinstvo

a) Splošne smernice razvoja

Gostinske gospodarske organizacije bodo morale v nadaljnjem razvoju v večji meri upoštevati povečanje potreb delovnih ljudi in razvijajočega se turističnega prometa v celjskem okraju. Zato bo treba širiti mrežo gostinskih obratov, ki nudijo prenočišča in hrano. Pri tem morajo biti v prvi vrsti upoštevane krajevne potrebe in potrebe turističnega prometa. Sedanjo raven gostinskih storitev je treba na splošno izboljšati, doseči kulturnejšo postrežbo in skrbeti za razvedrilo gostov. V zvezi s tem se bodo morale gostinske gospodarske organizacije, okrajna gostinska zbornica in pristojni upravni organi zares potruditi, da se dosežanje napake odpravijo. Gostinskim delavcem je treba omogočiti nadaljnje strokovno izpopolnjevanje in jim zagotoviti za to potrebna sredstva. Pri izbiri vodilnega kadra pa naj ljudski odbori po-

svečajo več pozornosti kvaliteti tega kadra, njihovi splošni in strokovni izobrazbi.

Gostinske storitve vplivajo tudi na standard delovnih ljudi, zato naj ljudski odbori pri ustanavljanju novih gospodarskih organizacij posvečajo razvoju te panoge več pozornosti kot do sedaj, tako glede vrste obratov kakor tudi glede investicij. Posebno skrb pa bo treba posvetiti krepitvi organov družbenega upravljanja, ki imajo pomembne naloge glede na funkcije te gospodarske panoge.

Bodoči razvoj gostinstva mora upoštevati dve osnovni potrebi: nastanitvene kapacitete in družbeno prehrano.

Rešitev problema družbene prehrane je v ustanovitvi samostojnih obratnih menz pri industrijskih podjetjih z možnostjo, da so navezani na en tak obrat delavci iz raznih podjetij. Take menze so potrebne v krajih, kjer je zaposleno večje število delavcev, vezanih na prehrano izven družine (predvsem Celje, Velenje, Soštanj). Menze naj se ustanovljajo pri industrijskih podjetjih, ki naj po zakonitih možnostih podpirajo obrate za družbeno prehrano.

Glede na omenjena sredstva za investicije v gostinstvu in glede na razpoložljive kapacitete gostišč je treba omogočiti gostinskim podjetjem, da bodo izpopolnila svoje kuhinje s podobno tehnično opremo, delovne kolektive pa še vnaprej ekonomsko zainteresirati za sprejemanje abonentov v splošnih gostiščih. Takšen način reševanja in obravnavanja problemov družbene prehrane je najbolj gospodarski tudi zato, ker je tehnična izpopolnitev gostišč nujno potrebna zaradi zastarelosti in izrabljenosti. Na ta način bodo v bodoče bolje izrabljene kuhinjske in restavracijske kapacitete in gostinski objekti, hkrati pa se bo reševalo vprašanje prehrane abonentov za vse področje.

Glede na potrebe tržišča in razpoložljiva investicijska sredstva je sedanje število gostiln, bifejev in točilnic zadostno, nujno pa je treba te obrate postopoma urediti in opremiti tako, da bodo sodobno urejeni in da bo omogočena hitra strežba z mrzlimi in preprostejšimi jedili (ekspresni bifeji, mlečne restavracije in podobno).

Pomanjkanje nastanitvenih kapacitet je treba rešiti z usposobitvijo objektov in obratov, ki so se že uporabljali za ta namen in z gradnjo novih. Dosedanji razvoj je pokazal v katerih predelih se turizem kljub pomanjkanju prenočišč najbolj gospodarsko uveljavlja. Gospodarsko smotljivo je, da se razpoložljiva sredstva uporabijo najprej za usposobitev objektov, ki so svoj čas bili namenjeni za turizem, danes pa se uporabljajo v druge namene. Na ta način bodo najhitreje in najceneje ustvarjene možnosti za razvoj turizma v teh krajih, uporabnost kapacitet in gospodarski uspehi turizma v posameznih krajih pa bodo pokazali, kje je zidava novih objektov potrebna in gospodarsko utemeljena.

Zaradi močnega tranzitnega turizma, mototurizma in poslovnega prometa sedanje kapacitete v prehodnih središčih ne zadostujejo in jih je nujno treba povečati. Tega ne utemeljuje le izraziti turistični promet, temveč tudi vloga teh središč v gospodarskem, upravnem, političnem in kulturnem življenju. Potrebe so najbolj občutne v Celju, Velenju in Soštanju ter v vseh turističnih krajih v turistični sezoni. Po-

manjkanje prenočišč se naj reši z adaptacijami, rekonstrukcijami in novimi gradnjami, da zagotovimo najmanjše število tujskih sob. Zraven tega pa je nujno treba urediti mrežo dobrih domačih turističnih gostiln v vseh prometnih krajih. Glede na zahteve turističnega tržišča bi pri obnovi in novih gradnjah prenočišč moralo veljati načelo, da so potrebne sicer sodobne, vendar po ureditvi skromnejše kapacitete. Taka rešitev bo zahtevala manj sredstev, omogočila pa bo cenejše storitve. Urediti bo treba in obnoviti opremo vsaj v tretjini vseh gostinskih obratov.

Ce upoštevamo dosedanji delež gostinstva v kupni moči prebivalstva, ki je znašal okoli 11% ter vpošteto povečanje kupne moči in povečanje turističnega prometa se bo skupni promet v gostinstvu v 5 letih zvišal za 60% nasproti letu 1956 ali vsako leto za ca 10%, tako da bo leta 1961 dosežen skupni promet okoli 1 milijarde 800 milijonov din. Hkrati pa bo doseženo 40% povečanje števila nočitev v primerjavi z letom 1956, in sicer na 370.000 nočitev domačih in 20.000 nočitev inozemskih gostov v letu 1961.

Pretežni del povečanja bo odpadel na obrate splošno družbenega sektorja, ki opravljajo 87% celotnega prometa. Pri zasebnem sektorju ne bo bistvenih sprememb in se bo delež zasebnega sektorja v prometu gibal okoli sedanjega stanja.

4. Struktura prometa po vrstah storitev se bo menjala, ker računamo z novimi investicijami v obratih za nastanitev in prehrano. Povečanje bo šlo na račun zmanjšane deleža alkoholnih pijač v skupnem prometu, ki je v letu 1956 znašal 49,4%. Ljudski odbori naj s pravilnim določanjem družbenih dajatev usmerjajo in spodbujajo gostinske obrate k povečanju prometa iz tistih gostinskih storitev, ki so družbeno najbolj koristne (jedila, prenočevanje, točenje brezalkoholnih pijač).

Boljšo izrabo kapacitet morajo sezonska gostinska podjetja zagotoviti s pravilno politiko cen izven glavne sezone in s posebnimi izvensezonskimi aranžmaji.

Delovna sila in kadri

Pričakovano povečanje prometa v gostinstvu v naslednjih 5 letih se opira deloma na nove zmogljivi-

vosti v gostinstvu, zato bo potrebno vzgojiti okoli 100 oseb letno, v celoti 500 gostinskih delavcev.

Potrebno delovno silo bo treba zagotoviti z vajenci na novo ustanovljeni šoli v Celju, ki bo pričela z delom v šolskem letu 1958 — 1959, s šolanjem na gostinski šoli v Ljubljani ter s priučevanjem nekvalificirane delovne sile. Strokovni delovni sili, ki je že zaposlena v gostinstvu, pa bo treba omogočiti izpopolnjevanje na tečajih, v kvalitetnejših gostinskih obratih doma in v inozemstvu.

Poleg izobrazbe gostinskega kadra mora biti po- glavitna skrb gostinske zbornice in gostinskih gospodarskih organizacij dobra organizacija dela in pravilno nagrajevanje, s tem se bo dosegla čimvečja storilnost zaposlene delovne sile. S pravilno vzgojo gostinskih in turističnih delavcev bo treba le-tem vcepiti občutek za pravilen odnos do gosta in za pravilno vrednotenje gostinskega poklica. Način nagrajevanja gostinskih delavcev mora biti tak, da bo spodbujal posameznika k doseganju čimvečjega prometa, k čimvečji izrabi kapacitet in hkrati k samo kvalitetnim storitvam.

Investicije v gostinstvu

Za izvedbo programa bo treba v letih 1957 do 1961 vložiti znatna investicijska sredstva v turistične in gostinske objekte. Po predloženem načrtu bo z investicijami pridobljeno:

325 postelj z novimi gradbami,

100 postelj bo urejenih v objektih, ki so že bili namenjeni turizmu,

330 postelj bo sodobno opremljenih in urejenih v dosedanjih objektih,

600 sedežev bo obnovljenih v obratih za družbeno prehrano,

1.130 sedežev bo sodobno opremljenih in urejenih v dosedanjih gostinskih obratih.

Investicije po občinah in letih:

(v 000 din)

Občina	1957	1958	1959	1960	1961	Skupaj
Celje		135.000	42.000	—	—	177.000
Rogaška Slatina		22.000	20.000	58.000	90.000	190.000
Zalec		15.000	10.000	25.000	10.000	60.000
Slovenske Konjice		—	10.000	—	—	10.000
Mozirje		16.000	5.000	10.000	10.000	41.000
Šoštanj		—	88.000	8.000	—	96.000
Vojnik		—	—	10.000	12.000	22.000
Laško		41.000	—	—	—	41.000
Šmarje		8.000	—	10.000	—	18.000
Obnova 50 gostinskih obratov v okraju	35.000	25.000	20.000	20.000	20.000	120.000
Ureditev 10 kampingov		1.000	1.000	3.000	—	5.000
Turistična propaganda		8.000	6.000	6.000	6.000	26.000
Skupaj	35.000	271.000	22.000	140.000	148.000	796.000

V programu investicij so upoštevane potrebe gostinstva in turizma brez stanovanj za delovno silo.

(v 000 din)

Viri	1957	1958	1959	1960	1961	Skupaj
Amort. sklad za nadomestitev	20.000	20.000	24.000	26.000	28.000	118.000
Sklad za lastne investicije	2.000	40.000	25.000	25.000	25.000	127.000
Kreditni sklad ObLO	3.000	52.000	20.000	20.000	20.000	115.000
Kreditni sklad OLO		18.000	25.000	30.000	25.000	98.000
Skupaj	35.000	130.000	94.000	101.000	98.000	458.000
Nepokrito — krediti		141.000	108.000	39.000	50.000	338.000
Potrebna sredstva	35.000	271.000	202.000	140.000	148.000	796.000

V vseh letih skupaj bo pri gostinskih gospodarskih organizacijah in pri ljudskih odborih na razpolago 458 milijonov din investicijskih sredstev, ki se bodo lahko v glavnem uporabila za obnovo osnovnih sredstev in za lastno udeležbo pri najmanj investicijskih posojil pri zveznih in republiških kreditih. Zagotovljenih je 57,54 % lastnih sredstev, razlika 42,46 % pa bo treba kriti iz zveznih in republiških kreditov.

Okrajna sredstva se bodo dajala predvsem za sodelovanje na investicijskih natečajih ter se bo dala prednost občinam, ki ne ustvarjajo iz naslova gostinstva zadosti sredstev za kreditiranje.

Pri določanju pogojev za investicijske kredite gostinskim gospodarskim organizacijam bo treba upoštevati namen in specifičnost panoge. Prodaja gostinskih storitev je vezana na kraj in čas ter so veliki stalni stroški, zaradi tega se ne morejo vedno poravnati z ustvarjenim prometom. Rentabilna stopnja gostinskih podjetij je razmeroma nizka in onemogoča sorazmerno zvišanje stroškov za odplačevanje kratkoročnih anuitet in visokih obresti. Odplačilni rok naj ne bo krajši od 20 let, višina lastne udeležbe pa se naj določi individualno po zmogljivosti posameznega podjetja.

Zaradi razdrobljenosti gostinske mreže je potrebno, da se za izvedbo tega programa izkoristijo dosežena sredstva čim racionalneje. Sredstva lastnih skladov pa naj uporabijo gostinske gospodarske organizacije predvsem za izvršitev del, ki z njimi računata program.

14. poglavje

Turizem

Splošne smernice razvoja

Turizem povezuje celo vrsto gospodarskih panog in strok, ki predstavljajo materialno podlago turizma in jim ta omogoča večji prometni dohodek. Za ustvaritev materialne podlage in za gospodarsko izrabo vseh pogojev za razvoj turizma je treba, da v prihodnjih letih ukrenemo tole:

1. Nastanitvene kapacitete je treba povečati z zidanjem novih hotelov, prenočišč, weekend naselij,

kamping prostorov ter z modernizacijo in usposobitvijo kapacitet v hotelih, prenočiščih in zasebnih turističnih sobah. Gostinska prenočišča, ki so bila vzeta turizmu, pa je treba vrniti prvotnemu namenu.

2. Javni promet je v letih po osvoboditvi močno zaostal. Železniške zveze niso posebej ugodne in tudi vozni park ni primeren. Avtobusni promet je sicer po osvoboditvi nekoliko napredoval, vendar ne upošteva turističnih potreb. V prihodnje naj se sestavlja vozni red turističnih prog skupaj s Celjsko turistično podzvezo. Obe ustanovi pa morata tudi sicer tesno sodelovati.

Stanje cest je izredno slabo in je resna ovira v nadaljnjem razvoju turizma. Zato je treba ceste vzdrževati v boljšem stanju ter čimprej modernizirati in usposobiti ceste:

Vojnik—Dobrna, Celje—Logarska dolina, Celje—Rogaška Slatina, Celje—Ljubljana, Celje—Zidani most in krožno cesto Štore—Svetina—Celjska koča—Celje, cesta Rimske Toplice—Jurklošter—Planina—Sevnica ter druge zveze za Kozjansko.

V Celju in Rogaški Slatini je treba izpopolniti taksijsko službo. Namestiti je treba bencinsko črpalko v Rogaški Slatini, Mozirju, Velenju in Dobrni.

3. Razširiti je treba trgovsko mrežo in vzpostaviti sezonske prodajalne za osnovna živila, zelenjavo in sadje ter posvetiti posebno pozornost krajem, kjer se turizem močno razvija. Odpro naj se nove prodajalne ali urede oddelki v že obstoječih za prodajo izdelkov domače obrti, spominkov, razglednic in podobno. Primerne trgovine manjkajo ali pa so pomanjkljive v Dobrni, Rogaški Slatini, Rimskih Toplicah, Celju, Ljubnem, Gornjem gradu in Solčavi. Ob boljši organizaciji trgovske mreže in boljši založenosti bo lahko trgovina dosegla novo, večjo udeležbo v turističnem prometu.

4. Storitvenih obrtnih obratov naj bo v vseh turističnih krajih dovolj, prav tako pa je treba skrbeti, da bodo primerno urejeni. Posebno pozornost pa je treba posvetiti izdelavi spominkov in razglednic za posamezne turistične kraje.

5. Komunalne naprave v vseh turističnih krajih močno zaostajajo za potrebami sodobnega turizma. Zato naj posamezni ljudski odbori zagotovijo sredstva

za ureditev najnujnejših del. Pomanjkljiva je predvsem preskrba z dobro pitno vodo (vodovod) v Rogški Slatini, Dobrni, Logarski dolini, Laškem in Rimskih Toplicah. V teh krajih pa je problematična kanalizacija in pomanjkljiva javna razsvetljava. Zlasti tudi manjka izrazitih turističnih objektov, kot so kopališča, igrišča, športne naprave, sprehajališča, zabavišča ter razgledne in izletniške točke. Četudi njih zgraditev nima rentabilitetne podlage, naj najdejo v proračunih tudi takšne investicije svoje mesto. Logarsko dolino in Solčavo kot pomemben turističen del pa je treba priključiti na redno električno omrežje in ju oskrbeti z vodovodom.

6. Turistični objekti naj se zgradijo ali uredijo. V Gornjem gradu in Velenju je treba urediti weekend naselje, v Dobrni in na Planini pa zgraditi novo. Za turistično taborjenje je treba urediti prostore s sanitarijami in vodo v Logarski dolini, Rimskih Toplicah, Šempetru, Slovenskih Konjicah, Celju, Preboldu, Velenju, Frankolovem in Podčetrtku.

Za uspešnejši razvoj zimskošportnega in izletniškega turizma je treba zgraditi vzpenjačo na Celjsko kočo.

Izboljšati je treba pogoje za razvoj turizma na ta način, da se takoj lotimo urejanja rimskih izkopenin v Šempetru, ureditve in adaptacije Grofije z muzejem v Celju, ureditve muzeja v Laškem, ureditve srednjeveške lekarne v Olimju. Omogočiti je treba dostop k Potočki zijalki in drugo.

7. Zaradi dosedanjega vsestranskega učinka v turizmu se je treba lotiti sistematične propagande, jo okrepiti in prilagoditi sodobnim potrebam (primerni prospekti, ceniki, vodič, kratkometražni film v barvah in podobno). Zagotoviti je treba stalna in zadostna sredstva, ki bodo omogočila načrtnost, pravilni sistem in pravočasne ukrepe. Pri turistični podzvezi naj se ustanovi poseben sklad za propagando in pospeševanje turizma, v katerega bodo prispevala vsa turistična društva, zraven tega pa bi dali primeren delež občinski ljudski odbori, zbornice in gospodarske organizacije tistih panog, ki so udeležene v turističnem prometu.

8. Po zakonu o turističnih krajih naj občinski ljudski odbori ustanavljajo sklade za pospeševanje turizma, kamor naj se steka ves dohodek iz turistične takse. Turistična taksa se lahko uporablja samo namensko, to je za pospeševanje in napredek turizma.

9. Vnaprej je treba podpirati turizem z oddajanjem zasebnih sob. — Na ta način bomo lahko v znatni meri odpomogli trenutnemu pomanjkanju prenočišč, hkrati pa bomo omogočili našim delovnim ljudem poceni oddih v prijetnih zdraviliško-klimatskih turističnih krajih.

10. Inozemski turizem je treba razvijati v večjem obsegu ter posvetiti vso skrb materialnim pogojem za njegovo nadaljnjo rast. Inozemski turizem naj se pospešuje v vseh zdraviliških in drugih turističnih krajih.

15. poglavje

Obrt

1. Podlaga za razvoj obrti v obdobju 1957—1961 bo v povečanju storitvenih obrti in ustanavljanju tiste

obrtne proizvodnje, ki dopolnjuje industrijsko proizvodnjo. Uveljaviti se bo moralo tudi načelo, da večja obrtna podjetja ne bodo uvajala industrijske proizvodnje, če osnovna delavnost, ki je namenjena široki porabi ni v zadostni meri zavarovana.

2. Občine morajo z načrtnimi investicijami ter z organizacijsko izboljšavo industrijske obrtniške mreže krepiti socialistično obrt oziroma s pravilno davčno politiko usmerjati zasebno obrt predvsem v storitve tam, kjer ni ekonomskih pogojev za socialistično obrt.

Občine morajo izdelati perspektivne plane za razvoj obrti, upoštevajoč krajevne razmere, kupno moč prebivalstva, naraščanje prebivalstva in specifične pogoje glede na druge gospodarske panoge. Dalje je dolžnost občin, da z lastnimi programi realizirajo ta perspektivni plan, upoštevajoč pri tem, da so njegove naloge tako glede kadrov kot investicij ter specifičnih pogojev določenega področja med seboj tesno povezane.

3. Zaradi sorazmernega razvoja obrti z drugimi gospodarskimi panogami in za kritje potrošniških potreb v naslednjih petih letih računamo s povečanjem števila kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev za 25 odstotkov.

V sedanje obrtne obrate socialističnega sektorja se bo vključilo 9%, drugih 16% pa v nove obrti, ki jih nameravamo ustanoviti 216. Približno četrtnina teh novih obratov bo razpolagala z eno do tri delovne sile, desetina s tri do pet delovne sile, petina s pet do deset delovne sile in približno desetina z deset do petnajst delovne sile. Potrebe so ugotovljene glede na posamezne stroke po občinah. Organizacijske oblike oziroma obseg obrtnih organizacij morajo določiti občine glede na svoje krajevne razmere. Hkrati z ustanavljanjem novih obratov morajo občine socialistično obrtniško mrežo organizacijsko izboljšati. Manjše, sedaj samostojne delavnice z 1—3 delavci bo treba združiti v večje delavnice, posebno če gre za enake ali sorodne stroke. Med naloge pri izboljšanju obrtniške mreže spada tudi dolžnost občin, da sedaj samostojne socialistične delavnice z 1—3 delavci, ki nimajo lastnih družbenih osnovnih sredstev in jih je zaradi neugodnih pogojev zaradi lokacije ali raznolikosti strok ni mogoče združiti v močnejše obrtniške organizacije z minimalnimi pogoji delavskega samoupravljanja, ob primernih pogojih in stimulativni davčni politiki uveljavijo po zasebnem obrtniškem sektorju. Predvsem je treba skrbeti za povečanje obratov, za katere so pogoji glede investicij ugodnejši. Pri ustanavljanju novih obratov je treba skrbeti najprej za storitvene obrate, ki so aktualni za določeno področje občine.

Povečanje delovne sile, in sicer kvalificirane in visoko kvalificirane, se pričakuje iz povečanega dotoka na novo vključenih vajencev. Dosedanje razmerje števila vajencev do kvalificiranih delavcev se mora od 4,2 izboljšati na enega vajenca na 3,6 kvalificiranega delovne sile. Za izboljšanje dosedanjega razmerja vajencev do kvalificiranih delavcev bo treba postopoma vlagati investicije, ki bodo omogočile nova učna mesta.

Preprečiti se mora nenormalni dotok delovne sile v nekaterih kritičnih strokah. Povečanje obrtnih kapacitet se pričakuje v delni reorganizaciji sedaj zaprtih obrtnih delavnic v industriji. V obrt se morajo

vključiti obrtniki, ki so iz kakršnih koli vzrokov prekinili obratovanje. Za servisne službe za popravila tehničnih predmetov, zlasti gospodinjskih, morata skrbeti trgovina ali industrija, ki take predmete prodajata.

4. Glede investicij za obrt naj velja načelo, da sredstva, ki jih ustvari obrt za občinski investicijski sklad, v celoti uporabi občina za dopolnitev kapacitet v obstoječih obrtnih oziroma za nove obrti.

Za ustanavljanje novih obrti računamo s 358,1 milijoni, za razširitev in dograditev s 509 milijoni, skupaj torej z 867,1 milijoni din. Investicijske potrebe za komunalne obrti (klavnice, mesnice in pekarnice) znašajo 280 milijonov din in so zajete v komunalni delavnosti. Iz dokumentacije plana je razvidno, da bi občine z realizacijo v letu 1956 lahko krile tretjino investicijskih potreb v obrti. Dve tretjini investicijskih potreb v obrti se bo moralo kriti iz sredstev obrtniških organizacij in zasebnega sektorja oziroma iz občinskih proračunskih sredstev.

Sredstva iz investicijskih skladov pri občinah naj se v prvi vrsti uporabijo za storitvene obrti, potrebe za komunalne obrti pa naj se krijejo iz proračunov oziroma iz lokalnih skladov. Investicije morajo biti dolgoročne, da bi se zagotovila določena stabilizacija cen tako v storitvenih obratih raznih strok, zlasti v obratih komunalnega pomena (živilske stroke).

Od skupne investicijske kvote 867,1 milijonov bo za dopolnitev kapacitet v obstoječih obrtnih organizacijah potrebnih 215 milijonov. Pospeševati je treba predvsem servisne delavnice (pralnice, čistilnice, kopalnice in podobno). Za take delavnice naj se načeloma zahteva le registracija in se naj deloma ali povsem oproste vseh dajatev. Občine in stanovanjske skupnosti morajo poskrbeti za materialno osnovo takih servisov.

S povečanjem obrtniške mreže, torej s pravočasnimi investicijami in s pravilno davčno politiko bodo omogočeni pogoji za nova učna mesta, pogoji za večjo konkurenco v izdelavi in cenah.

5. Za navedeni razvoj obrtništvu in obrtniških kadrov za industrijo (remontne delavnice) je treba v obdobju 1957—1961 ustvariti nove pogoje za reformo vajenskega šolstva. Ustanoviti je treba vajensko šolo s periodičnim poukom, specializirano za lesno, kovinsko in tekstilno skupino obrti. Šola naj bo izpolnjena s praktičnim poukom in delavnicami. Te delavnice morajo biti na razpolago tudi že vajenski šoli raznih strok I Celje, ki bi v obdobju petih let prilagodila svoj program dela po reformi šolstva. Z ustanovitvijo periodične šole v Celju ter z reformo vajenske šole raznih strok I Celje bodo ustvarjeni pogoji za odpravo nekaterih podeželskih šol. Od sedanjih 11 bi se skrčilo število vajenskih šol na 6. Vajensko šolstvo se mora razvijati v skladu z republiškim planom.

Vzporedno z uveljavljanjem plana o vajenskem šolstvu bo dolžnost pristojnih svetov, občin in zbornice, da bodo skrbele za učni kader in uveljavljale predpisano predizobrazbo vajencev.

Investicije za šolstvo se bodo črpale iz sklada za kadre pri OLO Celje ter iz sredstev republiškega sklada za kadre.

6. Ob realizaciji plana kadrov pričakujemo v obrti povečanje bruto dohodka za 46 %.

Cetrty del

Perspektivni in tekoči plani za izvajanje tega plana

1. Okrajni ljudski odbor ter občinski ljudski odbori se morajo na svojem področju pri sprejemanju svojih družbenih planov in drugih odlokov držati osnovnih smernic in ciljev družbenega plana gospodarskega razvoja FLRJ od 1957—1961, družbenega plana perspektivnega razvoja LRS kakor tudi smernic in ciljev v tem družbenem planu.

2. Za doseg ciljev tega perspektivnega plana bo okrajni ljudski odbor izdal poleg ustreznih odlokov in predpisov vsako leto letni družbeni plan.

Občinski ljudski odbori morajo pri sestavljanju perspektivnega plana in letnih planov upoštevati cilje in smernice, postavljene v perspektivnih in letnih družbenih planih federacije, republike in okraja.

3. Gospodarske organizacije morajo pri sestavljanju svojih perspektivnih planov, investicijskih programov kakor tudi pri svojih letnih planih upoštevati osnovne smernice in cilje, postavljene v perspektivnih planih in letnih planih politično-teritorialnih ent.

4. Organi državne uprave morajo spremljati izvajanje družbenega plana gospodarskega razvoja v okraju Celje za leto 1957—1961 ter predlagati pristojnim svetom potrebne ukrepe za izvajanje tega plana.

5. Svet za družbeni plan in finance ter drugi sveti morajo redno poročati okrajnemu ljudskemu odboru Celje o izvajanju perspektivnega plana in vsakoletnih družbenih planov ter predlagati ukrepe, ki so potrebni za njegovo izpolnitev.

6. Gospodarske organizacije morajo sestaviti svoje perspektivne plane do konca meseca septembra 1958. leta.

17. poglavje

1. Dokumentacija z dokumentacijskimi elaborati k družbenemu planu gospodarskega razvoja okraja Celje za razdobje 1957—1961 je sestavni del tega plana.

2. Ta plan velja od dneva objave v »Uradnem vestniku okraja Celje«.

Gospodarski odnosi in rezultati, ki so bili doseženi na podlagi družbenega plana 1957, se štejejo v izpolnitev tega plana.

St. 01/1-9643/1-58

Celje, dne 8. julija 1958.

Predsednik OLO:
Riko Jerman l. r.

PREGLED »URADNEGA LISTA FLRJ«

St. 42 z dne 22. oktobra 1958:

738. Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o količnikih za obračunavanje razlik v cenah pri izvozu in uvozu določenih proizvodov in storitev.
739. Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o postopku z blagom, ki se izvaža ali uvaža brez protivrednosti.
740. Odredba o posebnih pogojih za izvoz perja.
741. Odredba o obveznem potrdilu o izvoru blaga, ki se uvaža iz Argentine.
742. Pravilnik o pridobivanju in priznavanju nazivov članov posadke trgovske mornarice.
743. Dogovor o dopolnitvi dogovora o najvišjih cenah za vino v letih 1958 in 1959.
- Popravek prečiščenega besedila uredbe o gradnji.

St. 43 z dne 29. oktobra 1958:

744. Navodilo o preračunavanju pogodbenih plač delavcev določenih kategorij.
745. Odločba o odobritvi ustanovitve in dela Zvezi glasbenih pedagogov Jugoslavije.
746. Pravilnik o spremembi in dopolnitvi pravilnika o nazivih in plačah uslužbencev Državnega zavarovalnega zavoda.
747. Dogovor o dopolnitvi dogovora o najvišjih cenah, po katerih bodo kupovale gospodarske organizacije jabolka in krompir v letih 1958 in 1959.

St. 44 z dne 5. novembra 1958:

748. Ukaz o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih uslužbencih. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih uslužbencih.
749. Ukaz o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem zavarovanju. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem zavarovanju.
750. Ukaz o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaških vojnih invalidih. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaških vojnih invalidih.

751. Odlok o spremembi in dopolnitvi zveznega družbenega plana za leto 1958.
752. Odlok o dodelitvi sredstev iz gospodarskih rezerv federacije.
753. Odlok o delu prispevka iz dohodka gospodarskih organizacij, ki se odstopa za povečanje osebnih dohodkov delavcev.
754. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o obrestnih merah za sredstva gospodarskih organizacij, za sredstva, naložena pri banki, in za kratkoročne kredite.
755. Odlok o povečanju minimalnih osebnih dohodkov delavcev nekaterih gospodarskih organizacij Skupnosti jugoslovanskih železnic.
756. Odlok o potrditvi predpisov Zveznega izvršnega sveta, izdanih na podlagi pooblastila iz XXVI. poglavja zveznega družbenega plana za leto 1958.
757. Odlok o potrditvi uredb Zveznega izvršnega sveta.
758. Odlok o spremembah in dopolnitvah poslovnika Zvezne ljudske skupščine.
759. Odlok o spremembah in dopolnitvah poslovnika Zveznega zbora Zvezne ljudske skupščine.
760. Odlok o spremembah in dopolnitvah poslovnika Zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine.
761. Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev.
762. Navodilo za izvajanje odloka o delu prispevka iz dohodka gospodarskih organizacij, ki se odstopa za povečanje osebnih dohodkov delavcev.
763. Odredba o omejitvi prometa z radioaktivnimi izotopi.
764. Odločba o jugoslovanskih standardih za pločevinaste škatle za meso, sadje in zelenjavo.
765. Odločba o jugoslovanskih standardih za škrob in škrobne izdelke.
766. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o kakovosti mesa, živine in perutnine, namenjene za izvoz (prečiščeno besedilo).
767. Dogovor o najvišjih cenah, po katerih bodo kupovale gospodarske organizacije sveže pozno zelje v letih 1958 in 1959.